Stift og langsommeligt. Mød Faniel, Teame og Milion, der har mødt den kommunale mur.

integration side 6-7

Kål er in. Aalborg-borgmester finder sundhed vigtigt, men kan også godt lide chips i sofaen.

politikerliv side 18-19

Om 10 år kan lobbyister være lige så populære hos kommunerne, som de er i Folketinget.

kronik side 21

kommunen

politik fra rødderne | mandag 12. juni 2017 · nr. 15 · 60. årgang

Balance?
Offentlig trumfer privat i byrådet

Vi privatansatte er "en næsten udryddet art" i byrådene, siger en kommunalpolitiker. Der er brug for en kulturændring, så det bliver legitimt at gå ind i politik som privatansat, lyder det. Grundfos og en lille virksomhed i Rødovre giver lang snor.

tema: byrødder med erhvervserfaring side 12-13

Mellem 0 og 463.418 kroner.

Der er store udsving i kommunernes udgifter til Folkemødet, viser en aktindsigt søgt af *Kommunen*. Sommer-eventen på Bornholm giver synlighed og inspiration, lyder det.

Folkemøde side 8-9

Udskældt bolig-forslag droppet

Regeringen opgiver sit krav om, at kommunerne i fremtiden skal betale dobbelt så meget i såkaldt grundkapital til nye almene boliger. I aftalen om kommunernes økonomi er kravet helt taget ud og blot erstattet med en hensigtserklæring om nye regler i 2019, som skal fremme byggeri af billige boliger. Regeringens forslag mødte heftig modstand fra kommunerne. Overborgmester Frank Jensen (S) fra Københavns Kommune forudså således i går efter KL's repræsentantskabsmøde, at forslaget ville medføre en halvering af de planlagte 9.000 nye almene boliger i København i de kommende år.

Kontanthjælpsmodtagere på grillbarer

Det lykkes et stigende antal kontanthjælpsmodtagere at finde småjob, og de finder dem især på pizzeriaer, grillbarer og restauranter, i rengøringsbranchen og via vikarbureauer. Det viser en ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, skriver Ugebrevet A4.

De nye kontanthjælpsregler betyder, at man som udgangspunkt skal præstere mindst 225 timers ordinært arbejde om året for at undgå træk i kontanthjælpen. Reglen kan være med til at forklare stigningen i ansættelser i småjob, siger Lars Andersen, direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, til Ugebrevet A4.

350.000

udlændinge kan stemme ved efterårets kommunalvalg.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet

Mange aner ikke, de snart skal stemme

Flere end fire ud af ti danskere ved ikke, at der er kommunalvalg til november i år. Uvidenheden er markant større end ved valget i 2013, viser en ny måling, der er lavet for Momentum, som er Kommunernes Landsforenings nyhedsbrev. Hele 44 procent af de adspurgte svarer, at de ikke ved, hvad valget, som bliver afholdt den 21. november, handler om. Det gjaldt for 34 procent i 2013.

At opmærksomheden er dalet, kan hænge sammen med, at indsatsen for at øge stemmeprocenten ikke er skudt i gang, mener Kasper Møller Hansen, der er professor ved Institut for Statskundskab på Københavns Universitet.

Ældrepleje afgør KV17

Vælgerne har først og fremmest ældrepleje, sundhed og beskæftigelse i tankerne, når de står i stemmeboksen til november, viser en undersøgelse fra Momentum. 41 procent af vælgerne mener, at ældrepleje er ét af de tre vigtigste emner, mens 14 procent peger på det som det allervigtigste emne. Herefter følger sundhed, som 32 procent af vælgerne har i deres top-3, og beskæftigelse, der er det væsentligste for 27 procent. Tallene kommer ikke bag på Johannes Andersen, der er valgforsker ved Aalborg Universitet. Han peger på, at mange vælgere oplever, at ældreplejen er underprioriteret og derfor ønsker forbedringer på området.

genopstået

Dansk Folkepartis Morten Messerschmidt er klar til at gøre comeback, efter at en sag om misbrug af EU-midler fik flere - også i baglandet - til at sætte spørgsmålstegn ved hans fremtid i politik. Her holder han tale til et grundlovsmøde den 5. juni i Frederikssund.
Foto: Mogens Flindt / Ritzau Foto

"Hvis en borger for eksempel søgte om en handicapbil, så var afgørelsen på 14 sider. Det gjorde, at mange borgere nåede at blive vrede og frustrerede, inden de nåede til side 12 - også over ikke at kunne gennemskue opbygningen i vores afgørelse."

Rikke Terslev Bengtson, afdelingsleder i Egedal Kommune. Om volapyk- og kancellisprog, som kommunen har gjort op med ved at afholde kurser i godt sprog. Til DR Nyheder.

LasseHaugaard
@LasseHaugaard1

300 mio til ekstra velfærd - 450 mio til skattelettelser. Aftalens prioriteringer er heelt hen i vejret #dkpol #kompoldk

Minister: Stop de snagende borgmestre

Landets borgmestre skal ikke længere have lov til at læse byrådsmedlemmernes mails, hvis det står til økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll (LA). Ministerens udmelding kommer på baggrund af en sag i Ringkøbing-Skjern, hvor borgmester Iver Enevoldsen (V) sammen med kommunens chefjurist og den tidligere kommunaldirektør Niels Erik Kjærgaard gennemgik otte byrådsmedlemmers mails for at finde en læk. Byrådsmedlemmer er ifølge loven ansat af kommunen, og granskningen var derfor ikke ulovlig, men Simon Emil Ammitzbøll mener, at den mulighed er problematisk i et demokrati. Ifølge ministeren må det være op til politiet at efterforske de folkevalgtes mails, hvis der er mistanke om noget kriminelt, mens ikke-valgte medarbejdere stadigvæk må finde sig i, at borgmesteren kan kigge dem i kortene.

kommunen
POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen ApS, Gammel Strand 50 DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement: Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Tlf. 3334 6069

Redaktionschef: Johan Seidenfaden
Redaktionssekretær: Charlotte Holst

Journalister: Knud Abildtrup, Astrid Skov Andersen, Daniel Christensen, Mathilde Friis-Andersen, Jens Holm, Michael Kjærgård, Anders Kjøller, Hanne Korvig, Anni Kristensen, Frederik Buhl Kristensen, Ronja Pilgaard, Susanne Sayers, Jonathan Tybjerg, Arne Ullum, Per Vinther, Mads Westermann

Debat & Navne: debatognavne@kommunen.dk

Avislayout: Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek: Mads Westermann, Svend Kjems Hove

Redaktionsassistent: Mads Westermann

Redaktionshund: Ubuntu

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement: Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343 lisbeth@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.595 kr. www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer: Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401 jørgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 3334 6062 henrik@kommunen.dk

Læsertal: 40.000 (Index Danmark/Gallup 3. kvartal 2016)

Tryk: JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

kommunen
AGORA
DKNYT

Her er privatiseringens mestre, højdespringerne og en bundskraber

Den borgerlige regering vil konkurrenceudsætte, men en S-ledet kommune ligger i front, og en konservativ ledet kommune skraber bunden. "Jeg er ikke sat i verden for at gøre regeringen glad," lyder det fra K-borgmester.

privatisering

Jens Holm
jens@kommunen.dk

Mange kommuner har trådt konkurrenceudsættelsesspeederen helt i bund og rykket markant op på listen over, hvilke kommuner der er gladest for at privatisere.

Det viser nye tal fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, der har offentliggjort Indikatoren for konkurrenceudsættelse (IKU) for 2016.

At sætte skub i privatiseringen står også højt på VLAK-regeringens ønskeseddel - regeringsgrundlaget beskriver netop, at konkurrenceudsættelsen skal fylde væsentligt mere i den kommunale drift.

Listens absolutte højdespringer blandt kommuner, der har flyttet sig mest, er dog Rødovre Kommune, der er ledet af den socialdemokratiske borgmester Erik Nielsen.

Tilbage i 2012 markerede Rødovre Kommune sig som den kommune i hele landet, der havde den laveste grad af konkurrenceudsættelse: 17,4 procent. Tallene for 2016 viser, at kommunen har øget IKU til hele 26,4 procent.

Det er et spring på 9 procentpoint set over en periode på fem år.

Hvorfor har Rødovre Kommune øget konkurrenceudsættelsen?

- Rødovre Kommune har ikke som sådan en strategi om at øge IKU, siger Rasmus Thye Lynghøj, der er kommunikationskonsulent hos Rødovre Kommune, i et skriftligt svar til *Kommunen*.

Ifølge kommunaldirektør Anders Agger kan stigningen primært tilskrives teknikaliteter, idet Rødovre Kommune har ændret sin konteringspraksis.

> **"Rødovre Kommune har ikke som sådan en strategi om at øge IKU."**
>
> **Rasmus Thye Lynghøj, kommunikationsmedarbejder, Rødovre Kommune**

Derudover kan stigningen tilskrives brugen af eksterne vikarer i hjemmeplejen, mens Rødovre Kommune også har anvendt private leverandører i forbindelse med jobkvalificeringskurser i indsatsen for langtidsledige seniorer.

- Samlet set så skyldes udviklingen altså først og fremmest en række tekniske forhold, herunder primært ændringer i konteringspraksis, og kan derfor ikke henføres til væsentlig ændret adfærd fra kommunens side i forhold til konkurrenceudsættelse, forklarer Anders Agger.

Her står udviklingen stille

Men der er også de kommuner, som ikke har øget konkurrenceudsættelsen. I Lyngby-Taarbæk Kommune er udviklingen faktisk gået i den helt anden retning.

I 2012 var konkurrenceudsættelsesgraden på 27,5 procent mod 24,7 procent i 2016. Det vil sige et fald i konkurrenceudsættelsesgraden på 2,8 procentpoint over en periode på fem år.

- Vi har aftalt, at vi skal effektivisere for én procent og sænke grundskylden med en halv promille årlig. Som en del af den aftale har vi også sagt, at vi ikke konkurrenceudsætter nye områder, fortæller Sofia Osmani (K), der er borgmester i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Du er jo konservativ borgmester, og vi har også en regering, der består af De Konservative, som ønsker, at kommunerne konkurrenceudsætter langt mere end i dag - hvad mener du om det?

- Jeg er ikke sat i verden for at gøre regeringen glad. Jeg er sat i verden for at drive kommunen til glæde for borgerne. Jeg mener, at det er i borgernes interesse, at vi har en sund og stabil økonomi, og det er det, jeg har opnået ved at lave en aftale, hvor vi fastsætter, at vi ikke konkurrenceudsætter nye områder, siger Sofia Osmani.

> **"Jeg er ikke sat i verden for at gøre regeringen glad. Jeg er sat i verden for at drive kommunen til glæde for borgerne."**
>
> **Sofia Osmani (K), borgmester, Lyngby-Taarbæk Kommune**

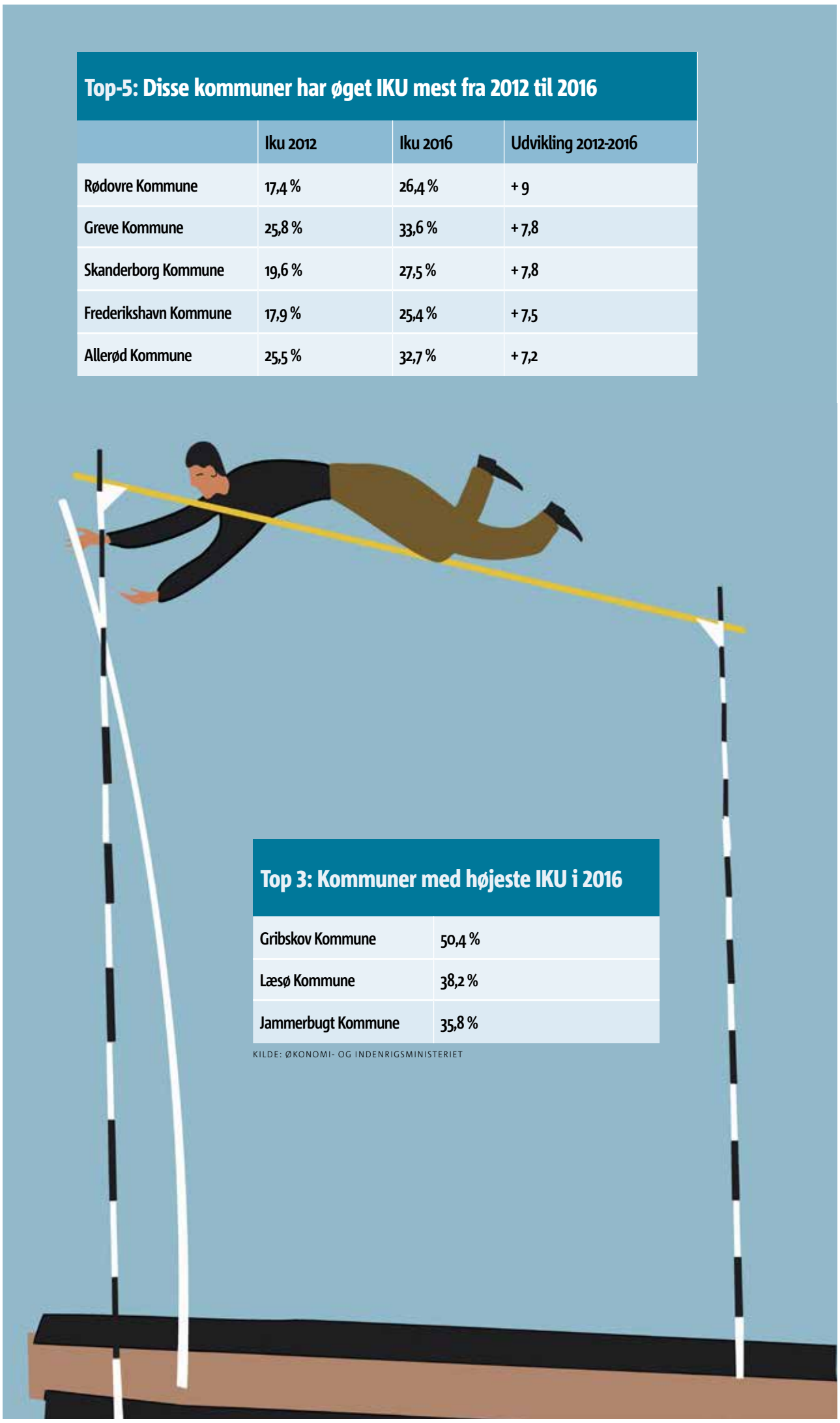
Den forklaring bakkes op af 1. viceborgmester i Lyngby-Taarbæk Kommune, Simon Pihl Sørensen (S).

- Det var mig, der indgik aftalen. Sofia Osmani fik nedsættelse af grundskylden, og jeg fik sørget for, at der ikke blev konkurrenceudsat nye områder i denne valgperiode, forklarer Simon Pihl Sørensen.

Aftalen om ikke at øge konkurrenceudsættelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune blev indgået mellem alle partier på nær Enhedslisten, fortæller de to medlemmer af kommunalbestyrelsen til *Kommunen*.

Top-5: Disse kommuner har øget IKU mest fra 2012 til 2016

	Iku 2012	Iku 2016	Udvikling 2012-2016
Rødovre Kommune	17,4 %	26,4 %	+ 9
Greve Kommune	25,8 %	33,6 %	+ 7,8
Skanderborg Kommune	19,6 %	27,5 %	+ 7,8
Frederikshavn Kommune	17,9 %	25,4 %	+ 7,5
Allerød Kommune	25,5 %	32,7 %	+ 7,2

Top 3: Kommuner med højeste IKU i 2016

Gribskov Kommune	50,4 %
Læsø Kommune	38,2 %
Jammerbugt Kommune	35,8 %

KILDE: ØKONOMI- OG INDENRIGSMINISTERIET

DF kræver markant ændret udligning til fordel for landkommuner

Dansk Folkeparti møder i starten af 2018 op til forhandlingerne om en udligningsreform med et krav om, at bykommunerne skal aflevere flere penge til landkommunerne for at sikre en mere ensartet kommunal service i Danmark.

DF's kommunalordfører Susanne Eilersen løfter sløret for, at partiet vil kræve markante ændringer i udligningen til fordel for kommunerne udenfor de store byer.
Foto: Sofia Busk / Ritzau Foto

opgør

Af Arne Ullum
arne@dk-okonomi.dk

Når økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll (LA) kort efter nytår indkalder partierne til forhandlingerne om den planlagte justering af den kommunale udligning, møder Dansk Folkeparti op med et krav om en større reform af udligningssystemet, som skal sikre, at borgerne udenfor de store byer kan få samme service og samme skatteprocent som borgerne i kommunerne i og omkring de store byer.

- Du har ret til og krav på samme serviceniveau, uanset hvilket postnummer du bor i - om du bor i Hvide Sande, på Lolland eller i Aarhus, siger DF's kommunalordfører Susanne Eilersen.

DF's formand Kristian Thulesen Dahl gentog i sidste uge i avisen Danmark et gammelt DF-forslag om, at staten skal overtage hele skatteopkrævningen, så man betaler det samme i skat i alle kommuner.

Det forslag står DF ret alene med, men Susanne Eilersen bekræfter, at partiet alternativt vil arbejde for en markant forandring af udligningen til fordel for landkommunerne, hvis ikke der kan skabes flertal for en fælles kommuneskat.

Klar til at skrotte det hele

Ifølge Susanne Eilersen vil DF helt skrotte det nuværende udligningssystem, som stammer helt tilbage fra 1930'erne.

- Vi vil gerne viske tavlen ren og starte på et blankt stykke papir og finde en model, som er lidt mere strømlinet, siger hun.

Målet for DF er at flytte penge fra bykommuner med befolkningsvækst til landkommuner med stagnerende eller faldende befolkning. Ifølge DF's kommunalordfører - der også er viceborgmester i Fredericia - er forskellen mellem service og skat blevet for stor mellem vækstkommunerne omkring de store byer og resten af Danmark.

- Derfor kommer fællesskabet til at træde ind og sige, at de rige kommuner med tilvækst og store skatteindtægter selvfølgelig også skal være med til at hjælpe de kommuner, hvor man ser, at folk flytter væk og der bliver flere ældre og færre til at tjene skattekronerne, siger Susanne Eilersen.

Fokus på socialt og ældre

DF vil i forhandlingerne have særligt fokus på, at de fattige kommuner får mere i udligning til anbragte børn, det specialiserede socialområde, de ældre og sociale udgifter generelt.

Samtidig ønsker DF, at pengene i højere grad skal følge de socialt svage, så de rige kommuner ikke har noget økonomisk incitament til at eksportere sociale klienter til udkantskommunerne.

- Hvis de der penge flyttede med, så man måske ikke den sociale eksport af borgere, som der har været tendenser til, siger hun.

Vi tegner stadig internt

Susanne Eilersen vil ikke afsløre, præcis hvilke krav partiet vil komme med til forhandlingerne, som ventes at gå i gang i begyndelsen af 2018, når der er kommet et forslag til ændret udligning fra det såkaldte Finansieringsudvalg under Økonomi- og Indenrigsministeriet.

- Det er stadig på det interne tegnebræt, men vi går som altid til forhandlingerne med et åbent sind uden at lægge vores faste planer frem, siger hun.

En række forskellige grupperinger af kommuner er de seneste måneder kommet med analyser, forslag og holdninger til den reform af den kommunale udligning, som blev sat i værk i 2015 som led i de ændrede refusioner på arbejdsmarkedsområdet.

> **"Vi vil gerne viske tavlen ren og starte på et blankt stykke papir og finde en model, som er lidt mere strømlinet."**
> **Susanne Eilersen (DF), kommunalordfører**

Udover udligningen af udgifterne til beskæftigelsesområdet skal udvalget også se på flygtninge- indvandrerudligningen og effekten af de nye ejendomsvurderinger. Det sidste har politikerne dog reelt udskudt til 2025.

Det er stadig uklart, hvor omfattende en udligningsreform regeringen lægger op til. Meldingen fra de ledende ministre har været alt fra en større reform til en minimal reform, der holder sig strikt indenfor det ret smalle kommissorium.

En interessant detalje er måske, at Simon Emil Ammitzbøll (LA) er den første indenrigsminister i meget lang tid, der kommer fra et parti, som slet ikke har nogen borgmestre at tage hensyn til.

» **Læs meget mere om udligning på dkøkonomi.dk**

Vent ikke på valgkampen

strategi

Maria Steno er kommunikationsrådgiver og partner i Geelmuyden Kiese og kommunalpolitiker (Lokallisten) i Rudersdal.

4 ud af 10 ved ikke, at der er kommunalvalg til efteråret, viser en analyse fra Momentum, og hvor skulle vælgerne også vide det fra? Medierne er ikke begyndt at skrive om det endnu - og heldigvis for det. Vælgerne er nemlig mere modtagelige overfor politiske budskaber, når der ikke er valgkamp. Og de interesserer sig mere for kernevelfærden end for kandidaterne. Så det er nu, politikerne skal tale politik.

Et nyt valg venter i Danmark til efteråret. Men et eller andet sted er der hver måned et nyt valg, og mange danskere er formentlig ved at være valgkamp-trætte efter den intense mediedækning af det amerikanske, franske og britiske valg. Og inden vi når frem til kommunalvalget, skal vi også forbi det tyske valg i medierne. Derfor tror jeg kun det er godt, at vælgerne endnu ikke er belemret med en intens kommunalvalg-dækning. Dækningen i landsdækkende medier kommer først omkring efterårsferien, når plakaterne kommer op i lygtepælene. Før den tid opdager de sidste vælgere nok ikke, at der er kommunalvalg til november, og det er helt fint. Bare de stemmer på valgdagen.

Inden valgkampen - i vælgernes øjne - går i gang, er der nemlig langt bedre mulighed for at komme i konstruktiv dialog med borgerne om politiske budskaber og forslag. For jo mindre valgkamp - jo mere åbne er borgerne overfor at lytte og tale med politikerne. Og de er endda også mere påvirkelige, siger valgforskningen, som overraskende nok konkluderer, at kun få skifter parti tæt på valgdagen. Valgkampen udgør primært en bekræftelse af en beslutning, de mere eller mindre bevidst har taget tidligere.

Det er egentlig ikke så underligt, for i en valgkamp bliver de pragmatiske, konsensussøgende, samskabende kommunalpolitikere alt for ofte forvandlet til dogmatiske sælgere, som kommer med løfter, som lyder for gode til at være sande og ofte viser sig at være det. Det siger sig selv, at det i længden er en dårlig taktik, som ikke skaber loyalitet og tillid hos vælgerne.

Mødregrupper vigtige kilder

Derfor skal kommunalpolitikere med håb om genvalg ikke vente på valgkampen. De skal tale politik med borgerne hele tiden og ikke mindst NU! Også selvom det snart er sommerferie. Og når jeg siger, kommunalpolitikerne skal tale politik, så skal de ikke tale om partier, politikere, valg og valgløfter. De skal tale med borgerne om de udfordringer og problemer, borgerne støder på i hverdagen i kommunen.

Det er i den sammenhæng helt fint, hvis borgerne ikke selv identificerer dialogen som politik, men opfatter det som en samtale om legepladser, hjemmepleje eller cykelstier. Jeg plejer - halvt i sjov, halvt i alvor - at sige, at mine forskellige mødregrupper har været blandt mine vigtigste politiske kilder. De andre mødre ville sige, vi spiser utrolig meget hvidt brød, og jeg stiller utrolig mange spørgsmål om grundejerforeningen, skolen, bymidten, dagplejen, løberuten og så videre. Det har grundlæggende været min tilgang som kommunalpolitiker gennem 20 år. Jeg taler politik gennem spørgsmål til borgerne ved sidelinjen til fodbold, i køen i Netto, på genbrugspladsen og så videre. Jeg præsenterer aldrig valgløfter eller politiske programmer, medmindre borgerne spørger mig om det, og det gør de faktisk utrolig sjældent. De holder sig til sagen, for det er det, der betyder noget for deres hverdag.

”De andre mødre ville sige, vi spiser utrolig meget hvidt brød, og jeg stiller utrolig mange spørgsmål om grundejerforeningen, skolen, bymidten, dagplejen, løberuten og så videre. Det har grundlæggende været min tilgang som kommunalpolitiker gennem 20 år.”

Bedre at lytte end at tale

Politikerne skal med andre ord lytte og identificere borgernes behov gennem gode spørgsmål og direkte kontakt, så de på den baggrund kan udvikle relevante politiske løsninger og budskaber her og nu. Og selvfølgelig også senere i valgkampen, men der er ingen grund til at vente. Jo før, jo bedre, jævnfør valgforskningen.

Min pointe er, at den adfærd, nogle politikerne viser i valgkampen, ikke sælger, men oversælger. Det er ligesom ved alt andet salg bedre at lytte end at tale. Det handler om at identificere ”kundens” behov og komme med relevante løsninger. Kun dårlige sælgere fremviser et samlet produktkatalog til alle potentielle kunder, uden de har bedt om det. Tænk over det, inden du trykker 1000 flyers med syv valgløfter og deler dem ud dagen før valget.

» Kommenter klummen på www.kommunen.dk

DKNYT

Er du interesseret i politik?

Vil du være lige så velorienteret som ministre, borgmestre, politikere og andre offentlige beslutningstagere? Prøv nyhedstjenesten dknyt.dk – det er sitet, hvor især den kommunale og regionale beslutningstager holder sig orienteret.

Hold dig opdateret med udviklingen med et gratis prøveabonnement på dknyt.dk. Abonnementet giver adgang til nyhedstjenesten og tre daglige nyhedsbreve.

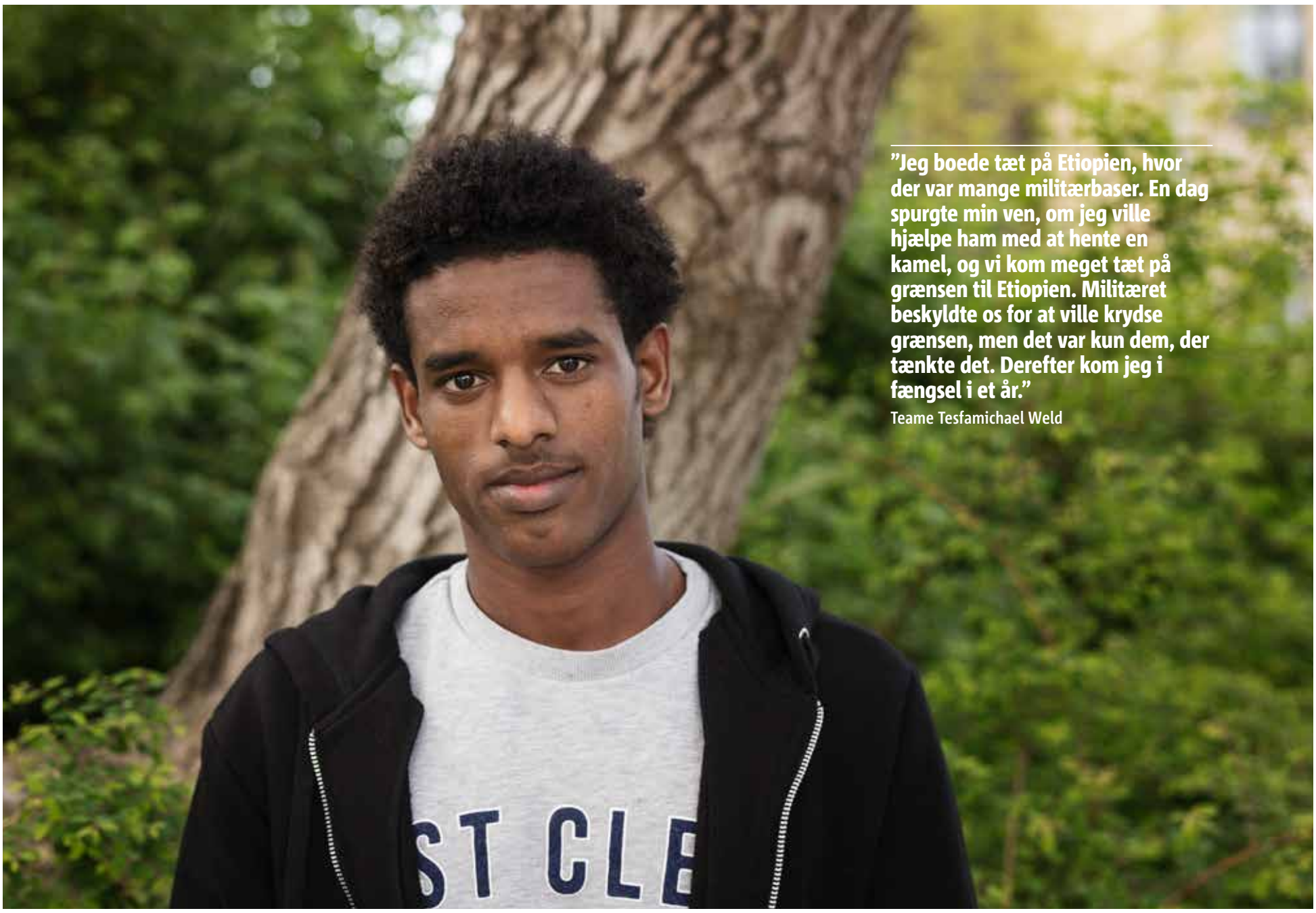
Bestil på 46 35 33 43 eller skriv til lene@dknyt.dk

www.dknyt.dk

Mødet med kommunen:

Alting tager lang tid i Danmark

Faniel, Teame og Milion kom til Danmark som mindreårige flygtninge uden deres familie. De drømmer om for alvor at få taget hul på deres tilværelse i Danmark, men mødet med det kommunale system kan føles som at løbe panden mod en mur.

Om et par år håber Teame Tesfamichael Weld, at han kan begynde på at uddanne sig til elektriker, så han kan få et rigtigt arbejde. Foto: Das Büro

stilstand

Af Anders Kjøller
anders@kommunen.dk

Faniel rejste igennem fem lande, inden han kom til Danmark: Etiopien, Sudan, Libyen, Italien og Tyskland, opremser den unge eritreaner, der i dag bor i Roskilde Kommune. Han er 18 år og har stadig en teenagers spinkle kropsbygning.

Han klæder sig selvbevidst med læderstøvler, forrevne jeans og to halskæder om halsen. Den ene består af træperler og når et godt stykke nedover brystet, mens den anden er en tynd guldkæde; i begge hænger et krucifiks for enden.

Kommunen møder ham på Stændertorvet i Roskilde, hvor han sidder på en udendørscafé med Teame og Milion, der også er unge eritreanere. De har alle været med i et forskningsprojekt, som Roskilde har gennemført med University College Sjælland, der peger på, at uledsagede flygtningebørn har svært ved at komme ud i det danske samfund de første år.

Faniel griner, mens han fortæller om en sagsbehandler, han har været til møde med, og som han ikke kunne forstå, fordi hun talte med kraftig jysk dialekt. Drengene spørger, om bornholmere taler dansk, fordi de har hørt, at de er svære at forstå. I Eritrea er der så mange sprog, at de har svært ved at nævne dem alle.

Da de kort efter sidder i en sofa i borgerhuset Byens Rum, taler de afdæmpet og på skift. Hver gang én af dem tager ordet, kigger han på de to andre for at sikre sig, at han ikke afbryder. Deres dansk er nemt nok at forstå, men de kæmper tit med at finde det rigtige ord, og de er kede af, at de ikke taler mere ubesværet efter to år i landet.

Fængslet som 13-årig

Teame er den mest stilfærdige af de tre, og i modsætning til Faniel og Milion er han afdæmpet klædt i sorte sneakers og en hættetrøje. Når han taler om Eritrea, er det indtrængende, og emnets alvor skinner igennem. Det lille østafrikanske land er blevet kaldt “ét stort fængsel” af Human Rights Watch, og Teame var ikke mere end 13 år gammel, da han selv blev fængslet af militæret for at bevæge sig for tæt på den etiopiske grænse.

- Jeg boede tæt på Etiopien,

Milion Ghbrhwet Gebrmeskel, der i dag er 18 år og bor for sig selv i Roskilde, kom til Danmark for 2,5 år siden.

Foto: Das Büro

Unge flygtninge har svært ved at få taget hul på livet

Roskilde Kommune har forsøgt at inddrage unge uledsagede flygtninge i diskussionen om, hvordan man bedst sikrer integrationen i de første år. Konklusion: kommunale systemer forsinker processen.

hvor der var mange militærbaser. En dag spurgte min ven, om jeg ville hjælpe ham med at hente en kamel, og vi kom meget tæt på grænsen til Etiopien. Militæret beskyldte os for at ville krydse grænsen, men det var kun dem, der tænkte det. Derefter kom jeg i fængsel i et år. Det var meget slemt i fængslet; jeg kan ikke snakke mere om det, siger han og rykker utilpas rundt i stolen.

Faniel og Milion kunne heller ikke se nogen fremtid for sig i Eritrea, der med stor sandsynlighed ville have betydet en plads i militæret, hvor værnepligten kan vare op til 15 år.

I Danmark havde de håbet på en fremtid med arbejde og uddannelse, men mødet med kommunen føles ofte langsommeligt og bureaukratisk for de tre unge mænd. De møder få danskere, fordi de bor og bliver undervist med andre uledsagede flygtninge. Derudover er de trætte af endeløse praktikophold, der typisk er i supermarkeder og ikke matcher med drømmen om at komme på teknisk skole og blive uddannet som elektriker eller lastbilchauffør.

- Jeg har været i praktik tre steder. Det første var i Føtex i ni måneder, men til sidst spurgte jeg kommunen: "Hvis ikke jeg får et rigtigt arbejde, hvorfor skal jeg så i praktik"? "Det er reglerne.", siger de bare, "Hvis du er færdig med din praktik, skal du have en ny praktikstilling".

Som en rigtig familie

De mange timer med at sætte varer op i et supermarked går ud over danskundervisningen, der er blevet skåret ned fra fem til tre dage om ugen, og de mange timers arbejde for at få en integrationsydelse stresser de unge. For Teame betyder det, at han i perioder har svært ved at sove, fordi minderne fra fængslet og rejsen over Middelhavet giver ham mareridt.

Det skal dog ikke forstås sådan, at Faniel, Teame og Milion ikke er glade for at være i Danmark; de tripper snarere, fordi de ikke for alvor er faldet til endnu. Ét emne får dem dog til at lyse op: deres venskabsfamilier.

- De er så søde, lyder det med eftertryk.

Roskilde Kommune har arbejdet på at knytte familienetværk mellem frivillige borgere og de unge, for at de unge kan lære om dansk kultur i en "venskabsfamilie".

- Det er ikke en venskabsfamilie, men en rigtig familie. Mor og far kalder jeg dem. Vi har mødt hinanden næsten 10 gange i de sidste 3 måneder. Vi laver mad til hinanden og går i biografen en gang imellem og den slags, fortæller Faniel om Ib og Camilla, der selv har voksne børn.

På sit digitalkamera har Milion billeder af gamle vikingehuse og statister i brunt bondetøj. De er taget i Lejre Sagnland, der er opbygget som et lille landsbysamfund for tusinde år siden, hvor han har været med sin danske venskabsfamilie for at lære om dansk historie.

- Vi tager på længere ture til Jylland og Fyn. Jeg vil gerne kende til Danmarks historie og vide, hvordan landet var for 1000 år siden, fortæller han.

Indtil videre vil de først og fremmest gerne lære, hvordan Danmark er i dag. Efter sommer er de færdige med sprogskolen og med kommunen og skal stå på egne ben.

ufleksibelt

Både de unge flygtninge og kommunen er motiverede, men alligevel sander integrationsindsatsen til. Det er erfaringen, efter at Roskilde Kommune i samarbejde med University College Sjælland og Røde Kors har ført intense samtaler med en række unge uledsagede flygtninge.

- Problemet er, at de forskellige systemer i kommunerne ikke taler nok sammen. Skolesystemet og børne- og ungeafdelingen er adskilt, og derfor bliver det svært at koordinere en målrettet indsats for den enkelte, siger Lars Christian Aagerup, lektor i pædagogik ved University College Sjælland.

Han har oplevet, at de pædagoger, der kender de unge bedst, er blevet mest overraskede over deres kvaler med det danske system. Men det kan skyldes, at de i virkeligheden har mindst indflydelse på deres liv. Beslutninger om praktikpladser og opholdstilladelse, som de unge ofte oplever som en zigzag-kurs, bliver nemlig taget på rådhuset og Christiansborg, og det kan være svært at gennemskue.

Skal de unge ikke være mere tålmodige?

- Det synes jeg ikke. De har en alder, hvor man former sin fremtid, og hvis du sammenligner med andre danske unge, så taler vi jo netop om, at det er vigtigt at komme i gang med en ungdomsuddannelse. Ellers risikerer vi at komme ind i en tilstand, hvor de bliver parkeret udenfor arbejdsmarkedet. Så det er nogle vigtige år - ikke bare for de unge, men også for samfundet, siger Lars Christian Aagerup.

Har de generelt problemer med at forstå det danske samfund?

- De reagerer meget forståeligt i forhold til den situation, de er i. Vi synes ikke, at der er nogle bestemte kulturelle ting eller karaktertræk hos dem. Vi tror, at de reagerer, ligesom unge danskere ville under de her forhold, så der er ikke et eller andet eksotisk kulturelt over deres måde at reagere på.

"Problemet er, at de forskellige systemer i kommunerne ikke taler nok sammen. Skolesystemet og børne- og ungeafdelingen er adskilt, og derfor bliver det svært at koordinere en målrettet indsats for den enkelte."

Lars Christian Aagerup, lektor i pædagogik ved University College Sjælland

"Jeg har været i praktik tre steder. Det første var i Føtex i ni måneder, men til sidst spurgte jeg kommunen, "Hvis ikke jeg får et rigtigt arbejde, hvorfor skal jeg så i praktik"? "Det er reglerne", siger de bare, "Hvis du er færdig med din praktik, skal du have en ny praktikstilling".

- Faniel Desbele Kansay

Faniel Desbele Kansay er rejst igennem fem lande i Afrika og Europa, før han kom til Danmark. I Eritrea er der intet arbejde udenfor militæret.

Foto: Das Büro

Nul til hundredtusinder:
Så meget svinger kommunernes Folkemøde-udgifter

Høje udgifter til blandt andet boliger, fly og bespisning fik mange kommuners udgifter til Folkemødet 2016 til at svulme op.

udgifter

Jens Holm
jens@kommunen.dk

0 til 463.418 kr. Så meget svinger kommunernes udgifter til alt fra overnatning, taxier, færger, fly, øl, vin til mad, når repræsentanterne sendes til Folkemøde på Bornholm.

Det viser en aktindsigt i udgifterne til Folkemødet 2016, som samtlige kommuner har besvaret til *Kommunen*.

Udgifterne er dog givet rigtig godt ud, lyder det.

En af de kommuner, der har brugt flest penge, er Helsingør Kommune. Her brugte man 179.610 kroner på at sende 18 personer afsted til Bornholm, viser en aktindsigt i kommunens udgifter til Folkemødet 2016.

- Vi inviterede hele byrådet med. Tidligere var det sådan, at det kun var borgmesteren, der var med. Her var vi en del i kommunen, der syntes, at vi blev koblet af netværket og nogle af de fantastiske arrangementer, der var derovre, forklarer viceborgmesteren i Helsingør Kommune, Henrik Møller (S).

Den største streg i regningen var de 66.770 kroner, som kommunen måtte betale til Gudhjem Vandrerhjem for sin indkvartering.

- Priserne til Folkemødet er blevet højere, men det er de jo så også for alle andre, siger Henrik Møller.

Den næststørste udgift var flyveturen fra København, som kostede 49.462 kroner, mens den tredjestørste udgift var selve forplejningen, som kostede kommunen lidt over 45.000 kroner.

- Det er for mange penge, og det er for svært at styre, når det er så mange, der bliver sendt afsted. I år er vi ved at finde et leje, hvor vi stadig er til stede på Folkemødet. I år får hvert parti lov til at få én person med. Det er der selvfølgelig nogle, der er ærgerlige over, men sådan er det jo, fortæller Henrik Møller.

Værdien overgår udgiften

Ifølge viceborgmesteren fra Helsingør overstiger fordelene ved at deltage i Folkemødet klart de omkostninger, der er forbundet med rejseaktiviteten.

- Det er netværksdannelsen og mulighederne for at blive inspireret, der er fordelene ved det, siger Henrik Møller.

Han fremhæver samtidig, at det blandt andet er lykkedes at tiltrække en stor kulturbegivenhed til området, som kan tilskrives deltagelsen i Folkemødet 2016.

Så meget har regionerne brugt

Region Hovedstaden	559.272
Region Midtjylland	511.617
Region Nordjylland	214.537
Region Sjælland	373.005
Region Syddanmark - Syddansk Vækstforum	106.649

Informationerne om regionernes udgifter er baseret på research fra DR P1-programmet Efterforskerne, der har arbejdet med en historie omkring udgifterne til Folkemødet samtidig med Kommunen.

33 kommuner havde i 2016 ingen udgifter til Folkemødet. Det betyder dog ikke nødvendigvis, at de ikke var repræsenterede - nogle kommuner har eksempelvis fået de såkaldte Kommunekontaktråd (KKR) til at afholde udgifterne til udsendelse af borgmestre og kommunaldirektører.

Foto: Finn Frandsen / Ritzau Foto

- Jeg deltog i en af paneldebatterne, hvor vi fik etableret kontakt med Træskibs Sammenslutningen, som siden har ført til, at deres pinsetræf skal foregå i Helsingør i 2018. Det er en kæmpe event, hvor der kommer 50-100 træbåde, og det er jo noget, hvor du for alvor kan lave både en by- og en folkefest ud af det, fortæller Henrik Møller og fortsætter:

- Jeg vil tro, at vi kan tiltrække mellem 20.000 og 40.000 mennesker til det i pinsedagene. Vi har tidligere haft lignende arrangementer, som har ligget på det niveau, så det er jeg slet ikke i tvivl om.

Derudover er kommunens massive tilstedeværelse også en fordel i forhold til at lobbye for andre konkrete tiltag.

- Omkring vores ønske om en fast forbindelse via Øresund mellem Helsingør og Helsingborg har vi også her været meget aktive på Folkemødet, og det er med til at lægge pres, forklarer han.

Guldborgsund Kommune

Længere sydpå markerer Guldborgsund Kommune sig også ved at afholde store udgifter sammenlignet med andre kommuner. 144.299 skattekroner blev brugt på

> **"I år får hvert parti lov til at få én person med. Det er der selvfølgelig nogle, der er ærgerlige over, men sådan er det jo."**
>
> **Henrik Møller (S)**
> **viceborgmester, Helsingør Kommune**

Folkemødet 2016.

Hvorfor bruger Guldborgsund Kommune så relativt mange penge på Folkemødet?

- Vi prioriterer det, fordi vi vurderer, at det er noget, vi får noget ud af i forhold til, at vi gerne vil være en synlig kommune. Folkemødet er jo en af de strenge, vi spiller på, og det er et sted, hvor vi kan synliggøre de ting, vi prioriterer, for eksempel fødevarer og flexboliger, forklarer Martin Weis Holm, centerchef i Guldborgsund Kommune og ansvarlig for byråds- og direktionssekretariatet.

Fra Guldborgsund Kommune deltog i alt seks personer, borgmester John Brædder (Guldborgsundlisten), fire byrådsmedlemmer og én direktør.

Det betyder, at kommunen har afholdt udgifter på cirka 24.049 kroner per deltager.

- Det er jo altid svært at vurdere den konkrete effekt af at deltage, men vi kan eksempelvis se, at vores borgmester var med i debatter om flexboligordningen, og vi har siden indledt et samarbejde med Lolland og Vordingborg Kommune på det område, siger Martin Weis Holm.

De seneste år har det udelukkende været repræsentanter fra kommunens økonomiudvalg, der har deltaget sponseret af skatteborgerne.

Radiotavshed på vestjysk

En tredje kommune, der ligger i top, når det drejer sig om at afholde udgifter til Folkemødet, er Ringkøbing-Skjern Kommune. Landets 30.-største kommune målt på indbyggertal lander på en samlet andenplads.

Borgmesteren, Iver Enevoldsen (V), afviser at svare på, hvorfor kommunens udgifter er så høje, og hvad kommunen helt konkret har fået ud af sit forbrug.

Overfor *Kommunen* har Ringkøbing-Skjern Kommune oplyst, at kommunens samlede udgifter til Folkemødet 2016 lå på nøjagtig 174.888 kroner.

Men Ringkøbing-Skjern Kommune har også via aktindsigt informeret mediet journalista.dk om, at de "samlede udgifter" var på omkring 270.000 kroner. Altså næsten 100.000 kroner mere end det beløb, som *Kommunen* er blevet gjort bekendt med.

Kommunen har bedt Ringkøbing-Skjern Kommune om at redegøre for de divergerende oplysninger. Efterfølgende viser en helt tredje gennemgang, som Ringkøbing-Skjern har lavet, at de samlede udgifter løber op i 355.000 kroner.

- Der har ved behandlingen af aktindsigten desværre ikke været opmærksomhed på, at sagen har været konteret flere steder. Det beklager vi, skriver Jesper Lemming, der er koordinator for kommunikation i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Af den tredje gennemgang af udgifterne fremgår det, at der er blevet brugt 160.000 kroner på et skib, Folkeskibet Maja, der lå for anker på Bornholm. 110.000 kroner er blevet brugt på "køjepladser", 60.000 på et kommunikationsbureau, der har lavet videodækning, og endelig er 25.000 kroner brugt på "rejseudgifter og ophold".

Avisen har over fire hverdage forsøgt at få borgmesteren til at forklare forbruget.

- Jeg kan simpelthen ikke komme i kontakt med min borgmester på grund af længere tids radiotavshed. Det er ikke, fordi vi ikke vil udtale os om det, for der er også andre medier, der også vil have udtalelser om det, forklarer Jesper Lemming.

Kommune	Udgift (kr.)
København	463.418
Ringkøbing-Skjern	355.000
Helsingør	179.610
Guldborgsund	144.299
Slagelse	142.308
Vejle	140.823
Holbæk	137.781
Odense	131.807
Aarhus	103.674
Odsherred	89.475
Assens	84.181
Kalundborg	72.858
Roskilde	67.073
Thisted	62.480
Sønderborg	61.457
Kolding	57.778
Frederiksberg	56.472
Vordingborg	55.906
Fredericia	52.987
Gladsaxe	48.978
Horsens	41.262
Hedensted	39.397
Lolland	37.976
Hjørring	37.854
Nordfyn	37.035
Varde	35.556
Herlev	35.407
Langeland	32.263
Lejre	30.166
Samsø	29.871
Kerteminde	28.643
Vallensbæk	28.041
Skanderborg	23.979
Aalborg	22.576
Gentofte	22.534
Stevns	21.482
Syddjurs	21.096
Næstved	19.690
Svendborg	18.230
Hvidovre	16.690
Dragør	16.003
Egedal	13.900
Favrskov	11.131
Rudersdal	10.793
Køge	10.565
Rebild	10.194
Albertslund	10.100
Herning	9.024
Høje-Taastrup	8.396

Kommune	Udgift (kr.)
Hillerød	8.300
Faxe	8.055
Esbjerg	7.784
Gribskov	7.251
Ballerup	6.253
Greve	5.156
Skive	4.464
Tønder	3.549
Holstebro	3.427
Bornholm	2.451
Ikast-Brande	275
Randers	160
Allerød	0
Billund	0
Brøndby	0
Brønderslev	0
Fanø	0
Fredensborg	0
Frederikshavn	0
Frederikssund	0
Furesø	0
Faaborg-Midtfyn	0
Glostrup	0
Haderslev	0
Halsnæs	0
Hørsholm	0
Ishøj	0
Jammerbugt	0
Lemvig	0
Lyngby-Taarbæk	0
Læsø	0
Mariagerfjord	0
Middelfart	0
Morsø	0
Norddjurs	0
Nyborg	0
Odder	0
Ringsted	0
Rødovre	0
Silkeborg	0
Solrød	0
Sorø	0
Struer	0
Tårnby	0
Vejen	0
Vesthimmerland	0
Viborg	0
Ærø	0
Aabenraa	0

Skrald plager Vestkysten: Ja tak til pant

VESTJYLLAND. Hver kilometer af den jyske vestkyst bliver forurenet med 1.700 kilo affald om året i snit, og det koster de vestjyske kommuner omkring otte millioner skattekroner at rydde op. Derfor hilser de et nyt forslag om pant på flere typer plastikflasker velkommen. Forslaget kommer fra SF, der mener, at der fremover også skal være pant på plastikflasker med juice og saft og ikke bare på vandflasker af plastik som i dag.

- Alle forslag, der kan begrænse strømmen af plastik ud i havet, er velkomne, siger Karsten Filsø (SF) fra Holstebro Kommune til DR P4 Midt & Vest.

FOTO: RITZAU FOTO

Vandbøfler og vildheste ud i moseområde

AARHUS. Fem vandbøfler og seks såkaldte konik-heste er blevet sat ud i Geding-Kasted Mose vest for Aarhus. Det sker som led i et stort naturprojekt. I december blev 20 galloway-køer sat ud. Dyrene skal afgræsse området, så det ikke gror til i krat. Det er første gang, Aarhus afprøver metoden, hvor man lader naturen blive vild igen ved at lade store dyr græsse hele året uden tilskudsfodring. Vandbøflerne kan afgræsse de vådeste arealer i mosen, da de er dygtige svømmere og kan komme frem overalt. De går hårdt til buske og træer og efterlader en gang ravage, der kan skabe variation i de let monotone eng- og mosearealer.

Krænkede piger går til Højesteret

ESBJERG . Højesteret skal efter alt at dømme tage stilling til, om Esbjerg Kommune skal betale erstatning til to piger, der var udsat for seksuelle krænkelser. Pigernes advokat Helle Hald oplyser, at hun har anket dommen, der faldt ved Vestre Landsret, og at hun har fået bevilget fri proces til at gå videre til Højesteret. Hun tabte for snart en måned siden sagen ved landsretten. Pigerne, der var mindreårige, da de blev udsat for seksuelle krænkelser af den såkaldte Esbjergmand, havde krævet hver 50.000 kroner i erstatning. Manden blev i 2011 idømt syv års fængsel for overgreb over en 20-årig periode mod otte børn, herunder hans egen datter. I 2014 blev straffen udvidet med to et halvt år, da efterforskerne kom på sporet af nye krænkelser.

Brugte kvart million på skatte-PR

TØNDER . Tønder Kommuner har brugt 307.250 kroner på et PR-bureau, der skal hjælpe kommunen med at få fingre i nogle af SKAT's 1.000 nye arbejdspladser. Det viser en aktindsigt, som JydskeVestkysten har fået. Og selvom det er mange penge, mener borgmester Henrik Frandsen (V), at det kommer alle til gode, hvis kommunen får de ekstra arbejdspladser.

- Det kan altid diskuteres, om vi kunne klare det internt. Men det er min opgave at bruge borgernes indbetalinger til kommunen på bedst mulig måde. Alle i Tønder Kommune har gavn af, at vi får flere skattearbejdspladser. Får vi ekstra arbejdspladser, giver det også øgede indtægter til Tønder, siger han.

På kursus i konflikthåndtering

REGION SJÆLLAND. Vold og trusler er nu så stort et problem på de sjællandske sygehuse og institutioner, at regionen vil tilbyde personalet på samtlige afdelinger et kursus i at håndtere de ophidsede patienter og pårørende. Det skriver DR Sjælland. Samtidig skal kollega-hjælp til sygehus-ansatte, der har været udsat for ubehagelige oplevelser med aggressive pårørende eller patienter, bredes ud som et tilbud til alle afdelinger i regionen. Det fortæller HR-direktør i Region Sjælland Marianne Evers til DR Sjælland. Tilbuddet om nogle dages kursus i konflikthåndtering ventes at komme til at omfatte mindst 1.000 medarbejdere.

Rådmand for by og kultur Jane Jegind er en af de byrådsveteraner, der er på listen igen til november. Hun har siddet i Odense Byråd for Venstre siden KV97 og er nu spidskandidat for fjerde gang. Foto: Per Folkver / Ritzau Foto

Ud af 21 rådmænd og fagborgmestre i de fire største byer stiller 17 op igen

I Aarhus og Aalborg er samtlige rådmænd klar igen til valg og konstituering, i Odense tre ud af fire, men i København blot tre ud af de seks fagborgmestre.

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

Der er altid stort fokus på selve borgmesterposten - i **KØBENHAVN** overborgmesterposten - men i de fire store kommuner er der et indflydelsesrigt politikerlag lige under, og det ser vi på her.

Ud af de i alt 21 rådmands- og fagborgmesterposter i København, Aarhus, Aalborg og Odense er 17 kommunale toppolitikere fra syv partier genudpeget til KV17, mens fire stopper.

I København bliver der størst udskiftning - på hele tre af de seks fagborgmesterposter under overborgmester **Frank Jensen** (S), der selv genopstiller. Det samme gør hans partifælle, socialborgmester **Jesper Christensen**, kultur- og fritidsborgmester **Carl Christian Ebbesen** (DF), og beskæftigelses- og integrationsborgmester **Anna Mee Allerslev** (R), der alle sidder i deres første borgmesterperiode.

Derimod har det længe stået klart, at teknik- og miljøborgmester **Morten Kabell** (EL) faldt for sit partis rotationsregler, og som ny spidskandidat er borgerrepræsentant **Ninna Hedeager Olsen** udpeget med bare en enkelt periodes erfaring bag sig.

Også sundheds- og omsorgsborgmester **Ninna Thomsen** (SF) forlader under alle omstændigheder sin post til nytår. Efter at have været borgerrepræsentant siden KV05 og borgmester siden KV09 ønskede hun ikke at fortsætte efter valget. Øverst på Liste F kommer nu borgerrepræsentant siden KV09 **Sisse Welling**, der vandt SF's afstemning.

Heller ikke Venstres enlige borgmester i København, børne- og ungdomsborgmester **Pia Allerslev**, stiller op igen, men det var til gengæld ikke med hendes gode vilje. Hun er blevet erstattet som spids af borgerrepræsentant **Cecilia Lonning-Skovgaard**, der først fik V-bestyrelsens opbakning - og siden vandt urafstemningen i Venstre med 142-55. Allerslev nåede at sidde i Borgerrepræsentationen i fire perioder og blev kultur- og fritidsborgmester i 2008, da **Martin Geertsen** (V) nedlagde sit mandat, og fra KV13 børne- og ungdomsborgmester.

I den næststørste kommune **AARHUS** er billedet enklere. Udover borgmester **Jacob Bundsgaard** (S), der er genudpeget som S-spids, stiller samtlige fem rådmænd op igen. Det gælder Bundsgaards partifælle, rådmand for teknik og miljø Kristian Würtz, der også har erfaringer som rådmand for børn og unge. Den post har i denne periode Venstres spidskandidat Bünyamin Simsek, som også er klar.

Også Thomas Medom (SF) er klar igen; han er i dag rådmand for sociale forhold og beskæftigelse, men havde en periode som rådmand for sundhed og omsorg, efter at daværende rådmand Dorthe Laustsen (SF) kom ud for en alvorlig ulykke. Med den post har i denne periode Jette Skive (DF) prøvet kræfter - i sin første periode med det ansvar. I sin første rådmandsperiode er også rådmand for kultur og borgerservice Rabih Azad-Ahmad (R), og begge to er deres partiers respektive spids.

I **AALBORG**, der har S-borgmester i skikkelse af **Thomas Kastrup-Larsen**, råder partiet derudover over to formandsposter, hvis indehavere begge er klar igen på S-listen: Rådmand for by og landskab **Hans Henrik Henriksen**, der har siddet i byrådet siden KV05 og været rådmand siden 2012, samt rådmand for familie og beskæftigelse **Mai-Britt Iversen**, der har haft den post siden 2007.

Venstre har to rådmandsposter, både borgmesterkandidaten **Tina French Nielsen**, der står i spidsen for skoleområdet og har været rådmand siden KV09, og derudover Mads Duedahl, der som 29-årig blev den yngste rådmand i kommunen nogensinde - for sundhed og kultur - og ligesom French er klar igen.

Lasse Olsen (EL) er rådmand for energi- og miljø i sin første periode og partiets rådmandskandidat igen, mens Per Clausen er spidskandidat - ligesom ved KV13. Thomas Krarup (K) er i dag rådmand for ældre og handicappede i sin første periode og i sin anden periode i byrådet - og igen konservativ spids.

I **ODENSE** har der allerede været en tyvstart, når det gælder borgmesterskifte. Den mangeårige kommunalpolitiske profil **Anker Boye** (S) har gennemført en kontrolleret tilbagetrækning og overladt bordenden til partifællen **Peter Rahbæk Juel**. Han mistede ved KV13 en rådmandspost, som gik til De Radikale i skikkelse af **Susanne Crawley Larsen**, der blev rådmand for børn og unge og nu stiller op igen som spids.

Det samme gør rådmand for by og kultur byrådsveteranen **Jane Jegind** (V), som har siddet i byrådet siden KV97, haft erfaringer fra flere rådmandsposter og nu er sit partis spids for fjerde gang. **Brian Skov Nielsen** (EL) har blot en enkelt periode bag sig som rådmand for ældre og handicappede og er igen sit partis spids, mens den konservative rådmand for beskæftigelse og sociale forhold **Steen Møller** har sagt stop og er blevet afløst af Søren Windell, der er helt ny i byrådssammenhæng.

Man skal kende restauratør **Søren Windells** rolle som arrangør af en årlig tarteletfestival i Odense for at forstå socialminister **Mai Mercados** (K) lykønskning til hans valg: 'Jeg har kendt Søren Windell i mange år, og man kunne jo passende starte med dette slogan: Peter Rahbek tager det tungt - Søren tarteletter'.

Danmark er på vej mod historisk lav vækst i offentligt forbrug

"Kristian Jensen kan drille chefen med, at han kun har haft en realvækst på omkring en fjerdedel af hans."

Af Arne Ullum
arne@dk-okonomi.dk

Den offentlige sektor er på vej mod historisk lav vækst i 2018. Med en vækst på bare 500 millioner kroner i kommunerne og 610 millioner kroner for regionerne har finansminister Kristian Jensen (V) lukket to tredjedele af de offentlige forbrugsbudgetter med en samlet realvækst på bare 0,31 procent eller meget tæt på målsætningen på 0,3 procent ifølge regeringsprogrammet.

Nu mangler finansministeren kun at lukke en aftale om finansloven. Men selvom det skaber den største opmærksomhed i medierne, dækker finansloven blot cirka en tredjedel af det offentlige forbrug.

Kan drille chefen

Selv hvis Dansk Folkeparti lykkes med at presse regeringen helt op på en udgiftsvækst på 0,6 procent i finansloven svarende til nye udgifter for 1, 2 milliard kroner, vil den samlede vækst i det offentlige forbrug ende på 0,42 procent. Det er godt nok over målsætningen på de 0,3 procent, men det vil være en historisk lav vækst i det offentlige forbrug, særligt hvis man ser på perioder med vækst i økonomien.

Dermed er Kristian Jensen på vej til at skrive sig ind i den borgerlige historieskrivning som den finansminister, der har været bedst til at sikre lav vækst i det offentlige forbrug under en højkonjunktur.

Det har historisk set altid været svært for en finansminister at holde igen på væksten i det offentlige forbrug i tider med økonomisk fremgang. Realvæksten i det offentlige forbrug blev eksempelvis på hele 1,6 procent i 2008.

Dengang hed landets finansminister Lars Løkke Rasmussen (V), så Kristian Jensen kan drille chefen med, at han kun har haft en realvækst på omkring en fjerdedel af hans.

Lars Løkke gennemførte dog senere direkte reale nedskæringer i det offentlige forbrug som led i genopretningen efter finanskrisen.

Kommunernes sparsommelighed

Den offentlige sektor får i år et samlet forbrug på knap 542 milliarder kroner, men dertil kommer indkomstoverførsler, som i 2017 ventes at nå op på 257,9 milliarder kroner og offentlige investeringer for cirka 74 milliarder kroner.

Overførselsindkomsterne ventes ikke at blive det store tema ved efterårets finanslovsforhandlinger, og dermed vil finansministerens fokus være at reducere ekstra udgifter til offentligt forbrug og nye offentlige investeringer.

Kristian Jensen kommer mildt sagt ikke pænt ud af sit første budgetår som borgerlig finansminister, idet regeringen forventer en vækst på op imod 0,9 procent i år.

Men det skyldes faktisk kommunernes sparsommelighed i 2016, hvor de meget overraskende brugte 2,9 milliarder mindre, end de måtte, på serviceudgifter, og dermed blev den offentlige vækst i 2016 meget lav, og så vil væksten året efter - beregningsteknisk - blive høj, fordi kommunerne forventes at bruge en større del af budgettet i år.

Forbrug nærmer sig 2008

Men inden Kristian Jensen driller Lars Løkke for meget med ødselhed i hans tid som finansminister, så skal han lige huske at se på det offentlige forbrugs andel af bruttonationalproduktet (BNP).

Regeringen forventer således, at det offentlige forbrugs andel af BNP kun lige når ned på niveauet fra 2008 på trods af den historisk lave udvikling i det offentlige forbrug. Helt præcis forventer regeringen, at det offentlige forbrug vil lægge beslag på 25,1 procent af det samlede BNP, men dertil kommer også investeringer, overførselsindkomster og en række andre mindre poster, så det samlede offentlige forbrug stadig ventes at ligge lige over halvdelen, helt præcis på 50,1 procent.

Kristian Jensen er ved at skrive sig ind i historiebøgerne som den finansminister, der har været bedst til at sikre lav vækst i det offentlige forbrug under en højkonjunktur.
Foto: Jens Panduro / Ritzau Foto

ILLUSTRATION: ALL-FREE-DESIGN / FREEDESIGNFILE

Læs og forstå kommuneaftalen på få minutter

KL og regeringen har indgået en aftale om de økonomiske rammer for kommunerne i 2018. Få her et hurtigt overblik over indholdet.

Af Arne Ullum
arne@dk-okonomi.dk

Aftalen indgås mellem Finansministeriet og Kommunernes Landsforening og fastsætter rammerne for kommunernes økonomi i 2018.

Servicerammen

Fastsætter, hvor mange penge kommunerne maksimalt må bruge på service - og det vil groft taget sige alt undtagen overførselsindkomster. Servicerammen er i år endt på 246 milliarder kroner. Sammenlignet med 2017 er det en vækst på 300 millioner kroner, når man ser bort fra en regulering på cirka 2 procent, som skyldes pris- og lønregulering.

Overførselsindkomster

Her aftales det, hvor mange penge regeringen og kommunerne forventer, at kommunerne skal udbetale i overførselsindkomster i 2017. Det aftalte skøn er vigtigt, fordi kommunerne får statsrefusion. Dermed styrer aftalen om de forventede udgifter til overførsler, hvor store acontobetalinger, kommunerne skal have. Der er i 2017 regnet med samlede kommunale udgifter til overførsler på 71,8 milliarder kroner i 2018, hvilket stort set er uændret fra i år, når man tager højde for en forventet regulering på to procent af overførselsindkomsterne.

Midtvejsregulering

Hvis overførselsindkomsterne viser sig at stige mere eller mindre end forventet, eller den faktiske udvikling i priser og lønninger viser sig at være anderledes end forventet, så kan begge parter kræve en midtvejsregulering ved det kommende års økonomiforhandlinger. I år krævede regeringen således, at kommunerne skulle betale 1,9 milliard kroner tilbage af 2017-budgetterne, men det fik KL forhandlet væk.

Effektiviserings- og moderniseringspuljen

Som afløser for det forhadte omprioriteringsbidrag (som aldrig blev indført) aftalte KL og regeringen sidste år, at der hvert år skal findes besparelser på 1 milliard kroner på kommunernes budgetter fra effektivitet og moderniseringer. Udgangspunktet er, at kommunerne må beholde den halve milliard, mens den anden halve milliard skal bruges til bedre velfærd bredt i den offentlige sektor. I år lykkedes det KL at få hele milliarden ført tilbage til kommunerne til øget borgernær velfærd med særligt fokus på de ældre. Men den milliard kommer altså fra kommunernes egne budgetter.

Anlægsbudget

Kommunerne må næste år bruge 17 milliarder kroner på anlæg. Det er 0,7 milliard kroner mere end i år, men heraf er cirka 408 millioner kroner pris- og lønregulering. Dermed er der en realvækst i anlægsbudgettet på cirka 300 millioner kroner svarende til cirka 1,8 pct.

Lavere skatter

Aftalen indeholder en pulje på 450 millioner kroner, som gives i tilskud til kommuner, som sætter skatten ned. Samlet er målet kommunale skattenedsættelser på 250 millioner kroner. Det svarer i store tal til, at de kommunale skatter falder med cirka 0,1 procent. Det betyder, at de kommunale udskrivningsprocenter i gennemsnit vil falde med cirka 0,025 procent - svarende til en fyrretyvendedel af en procent.

» Læs mere på dk-okonomi.dk

Privatansatte byrødder er en mangelvare: **Der er brug for en kulturændring**

Byrådsmedlemmer med job i det private er en mangelvare, og der er brug for en oplysende indsats overfor det private erhvervsliv for at ændre ubalancen, lyder det fra ekspert.

opråb

Der er få privatansatte lønmodtagere i forhold til offentligt ansatte i byrådene, og hvis der skal rettes op på ubalancen, skal der en kulturændring til, så det bliver legitimt for privatansatte at gå ind i kommunalpolitik. Det mener Ulf Hjelmar, der er forskningsprogramleder på Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse, KORA. Det er hans klare indtryk, at det er lettere for offentligt ansatte end for privatansatte at opnå fleksibilitet til at varetage deres byrådshverv.

- Der er en anden forståelse for nødvendigheden og vigtigheden af at passe sine politiske hverv på offentlige arbejdspladser. Det er mere almindeligt, og der er en anden kultur, siger Ulf Hjelmar, der henviser til KORA's seneste opgørelse fra 2013, der viser, at 38 procent af kommunalpolitikerne er ansat i den private sektor.

Selvom kommunestyrelsesloven sikrer alle lønmodtagere - både ansatte i det offentlige og det private - ret til fravær for at deltage i byrådsmøder, er det ikke ensbetydende med, at kulturen og dermed vilkårene for offentligt og privatansatte er lige.

- En ting er, at man har nogle rettigheder på sin side. En anden ting er at bede om det i en travl hverdag, hvor der er behov for ens tilstedeværelse og ressourcer. Det er ofte en vurdering af, hvordan det påvirker ens personlige arbejdssituation, om man vil insistere på sin ret til at udøve et politisk hverv, siger Ulf Hjelmar.

Behov for kulturændring

Ifølge Ulf Hjelmar er der behov for en kulturændring for at rette op på underrepræsentationen af privatansatte i kommunalpolitik.

- Der er brug for et oplysningsarbejde overfor private virksomheder, så det ikke bliver op til den enkelte privatansatte at stå fast på sine rettigheder, men i stedet bliver en indarbejdet praksis hos private virksomheder i forhold til deres personalepolitik, at det selvfølgelig er helt legitimt at stille op til byrådet, siger Ulf Hjelmar. Han så gerne, at erhvervsorganisationerne og offentlige organisationer kom på banen med oplysning til det private erhvervsliv.

Hos Dansk Erhverv deler man opfattelsen af, at det private erhvervsliv burde være stærkere repræsenteret i kommunalpolitik.

- Der er ingen tvivl om, at det ville give mulighed for at få en langt mere nærværende debat omkring erhvervslivets forhold og vilkår i kommuner og byråd, siger underdirektør i Dansk Erhverv Niels Milling.

Han peger på, at mødekulturen i forbindelse med byrådsarbejde er den væsentligste barriere for privatansatte, der ønsker at træde ind i kommunalpolitik.

Men det er ikke Dansk Erhvervs opgave at oplyse og minde virksomheder om at sikre en kultur, hvor byrådsarbejde opfattes som legitimt, lyder det.

Det kan måske være svært for den enkelte ansatte at gå ind til chefen og banke i bordet og kræve sin ret. Kunne det ikke være relevant for jer at påtage jer den opgave?

- Nu er vi jo virksomhedernes repræsentant, og derfor er det virksomhedernes interesser, vi varetager, og der er forhold, som man aftaler på den enkelte arbejdsplads, og sådan skal det fortsætte med at være.

De mindst positive

I 2007 undersøgte kommunalforsker Roger Buch fra Danmarks Medie- og Journalisthøjskole opbakningen fra venner, familie og arbejdsgivere til kandidater ved kommunalvalget i 2005. Her fandt han, at kandidaterne generelt oplever stor opbakning fra omgivelserne i forhold til res politiske kandidatur. Arbejdsgiverne er dog den spiller, som kandidaterne oplever som mindst positiv.

- Der er også en lidt mindre positiv stemning fra private arbejdsgiveres side end fra offentlige arbejdsgivere. Men det er variationer af opbakning og ikke variationer af modstand, siger Roger Buch og forklarer, at det kun er omkring fem procent af kandidaterne, der i undersøgelsen gav udtryk for, at deres arbejdsgiver var 'negativ' eller 'meget negativ' overfor deres kandidatur.

- Mit bedste bud er, at der generelt er en meget positiv stemning blandt arbejdsgiverne omkring det at være kandidat til et kommunalvalg, siger Roger Buch.

"Der er en anden forståelse for nødvendigheden og vigtigheden af at passe sine politiske erhverv på offentlige arbejdspladser. Det er mere almindeligt, og der er en anden kultur."
Ulf Hjelmar, KORA

Retten til fravær

▶ **Et medlem af** kommunalbestyrelsen, der er lønmodtager, har ret til fravær fra arbejdet i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg.

▶ **Retten til fravær** omfatter ikke tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær.

» **Læs den fulde lovtekst om retten til fravær fra arbejde i kommunestyrelsesloven § 16 b.**

Kommunalpolitikeres ansættelsesforhold

Ansættelse
Stat, region, kommune eller offentlig virksomhed
Selvstændig
Privat virksomhed

"Der har været talt en del om, at kommunalpolitik i høj grad tiltrækker folk, der selv er ansat i den kommunale sektor. De har måske en naturlig interesse for de problematikker, en kommunalbestyrelse beskæftiger sig med, ligesom det har været hævdet, at offentligt ansatte og selvstændige (modsat privatansatte) kan have lettere ved at kombinere arbejdslivet med et kommunalpolitisk hverv."
Citat fra bogen "KV13 - Analyser af kommunalvalget 2013".

d i forhold til vælgerbefolkningen ved KV13

Vælgerbefolkning	Indvalgte
19,8%	54,3%
4,5%	10,9%
33%	23,1%

Kilde: "KV13 - Analyser af kommunalvalget 2013" af Jørgen Elklit, Christian Elmelund-Præstekær og Ulrik Kjær, 2017. • Get the data

Byrødder: Uden fleksibilitet fra chefen ville vi ikke sidde i byrådet

Næsten hver uge må de forlade deres pind for at deltage i politiske møder i arbejdstiden. Opbakningen fra arbejdsgiveren er afgørende for, at de kan kombinere et job i det private med byrådsarbejdet.

flex

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Da Maria Lundahl Assov for snart otte år siden besluttede at stille op til kommunalvalget for Socialdemokratiet, bankede hun på chefens dør og fortalte om sine planer. Det blev der taget godt imod, selvom det ville betyde, at hun jævnlig må tage til møder midt i arbejdstiden. Maria Lundahl Assov er grafiker og ansat i en privat kommunikationsvirksomhed i Rødovre, og ved siden af er hun byrådsmedlem i Ballerup Kommune. Som privatansat byrådsmedlem er fleksibiliteten og den positive indstilling fra arbejdspladsens side afgørende.

- Uden ville det være vanskeligt. Hvordan skulle jeg ellers få det til at gå op? Og det er jo ikke sjovt at være i en virksomhed, som føler, at det er et problem, at en ansat skal have fri, siger hun.

Det sker cirka en gang om ugen, at Maria Lundahl Assov må gå tidligere eller møde senere, fordi hun skal til møde. Aftalen er, at hun sørger for at få løst sine opgaver på andre tidspunkter.

- Alle arbejdsgivere burde give mulighed for at kunne deltage i byrådsarbejde, for jeg synes, at det er vigtigt, at vi har en bred repræsentation i et byråd, siger hun.

"Det er jobbet, jeg lever af"

Claus Bloch tilhører med egne ord den "næsten udryddede art af byrådsmedlemmer, der er lønmodtager i det private erhvervsliv." Han er faglært metalarbejder hos Grundfos og byrådsmedlem for Venstre i Skanderborg Kommune, og i hans byråd kan han kun tælle to ud af 29 medlemmer, der er ansat i det private. Og det er problematisk, mener han.

"Alle arbejdsgivere burde give mulighed for at kunne deltage i byrådsarbejde, for jeg synes, at det er vigtigt, at vi har en bred repræsentation i et byråd."
Maria Lundahl Assov, byrådsmedlem i Ballerup Kommune

- Det er demokratisk skævhed, så det basker. Det er ikke repræsentativt. Mange byrødder kender kun kommunen. De har gået i børneinstitution og folkeskole. Så har de måske gået i gymnasiet og taget en uddannelse, og så er de kommet tilbage til et arbejde i kommunen. Jeg har set det virkelige liv og samfundet udenfor den kommunale sektor. Og det er altså anderledes, siger han.

Han møder stor opbakning fra sin arbejdsplads, selvom det kræver omlægning af vagtplanen, når han skal til møder i arbejdstiden. For produktionen holder ikke pause, bare fordi Claus Bloch skal til udvalgsmøde. For nylig blev han opmærksom på, at der i Grundfos' personalepolitik står, at der vises fleksibilitet overfor ansatte med borgerligt ombud, og det overraskede ham positivt.

- Jeg er meget taknemmelig. Jeg føler mig faktisk privilegeret i forhold til mange andre, der ikke kan stille op, siger Claus Bloch, der ikke er i tvivl om, hvordan prioriteterne ville være, hvis arbejdspladsen ikke udviste fleksibilitet.

- Det er jo mit job, jeg lever af. Længere er den ikke. Dér ville jeg blive nødt til at fravælge det borgerlige ombud, siger han.

Grundfos: Politisk engagerede ansatte er værdifulde ansatte

Pumpeproducenten i Bjerringbro tilstræber fleksibilitet overfor ansatte, der er politisk aktive. Det ligger i ånden, forklarer Kim Nøhr Skibsted, kommunikationsdirektør i Grundfos.

støtte

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Hvorfor har Grundfos nedskrevet i koncernpolitikken, at I tilstræber fleksibilitet i forhold til ansatte, der sidder i byrådet eller ønsker at stille op?

Det ligger lidt i ånden på Grundfos, at det finder vi ud af. Jeg tror, at Grundfos adskiller sig lidt ved, at vi altid har været engageret i lokalmiljøet, og når vores medarbejdere også synes, at det kunne være interessant, prøver vi efter bedste evne at få det til at spille sammen.

Er det ikke bare besværligt at have ansatte, der er kommunalpolitikere i fritiden?

Haha, jo. Men det har vi fundet ud af hen ad vejen. Vi har også haft en direktør på Grundfos, der endte med at blive borgmester i Bjerringbro, så det ligger nok i ånden, at det ser vi ordentligt på.

Kan det gavne Grundfos, at det private erhvervsliv er repræsenteret i byrådene?

Når vi kigger på byråd, regionsråd og det danske Folketing, tror jeg, at mange virksomheder inklusive Grundfos gerne så, at der var endnu flere, der kom fra det private erhvervsliv. Ikke for at agere håndlangere for Grundfos – men for at der er en vis forståelse for betydningen af de private virksomheder, og hvad de kan bidrage med.

Så I gerne, at flere store virksomheder ligesom jer kommunikerede ud til de ansatte, at det er okay at være politisk aktiv?

Det er ikke sådan, at vi direkte opfordrer vores medarbejdere til at stille op. Men vi forhindrer dem i hvert fald ikke i det. Det er også opfordringen til andre virksomheder, at man i hvert fald ikke skal forhindre sine medarbejdere i at engagere sig lokalt. Engagement er også noget, man kan bruge på virksomheden. Det viser jo et menneske, der kerer sig om, hvad der foregår, og har en mening om tingene. Og det er altid værdsatte medarbejdere.

"Jeg tror, at Grundfos adskiller sig lidt ved, at vi altid har været engageret i lokalmiljøet, og når vores medarbejdere også synes, at det kunne være interessant, prøver vi efter bedste evne at få det til at spille sammen."
Kim Nøhr Skibsted, kommunikationsdirektør i Grundfos

Af Michael Kjærgård. **Ærlig talt**

In your face, verdensnatur

Det er altid glædeligt, når nogen får et job. Især naturligvis, hvis det er en, der ufrivilligt har mistet sit tidligere job, og derfor kan man kun glæde sig sammen med Gitte Seeberg, som for netop et år siden blev strittet ud fra WWF Verdensnaturfonden.

Jobbet i WWF var ellers et fund for Gitte Seeberg, der havde opgivet en plads i Europa-Parlamentet for at reformere dansk indenrigspolitik gennem Ny Alliance. Vi husker alle, hvordan det gik, og det blev til et hurtigt farvel, først til partiet og snart efter til Folketinget, for i stedet at blive generalsekretær i foreningen med panda-logoet.

'Simpelthen drømmejobbet for mig', erklærede hun da også begejstret overfor DR ved tiltrædelsen. 'WWF beskæftiger sig præcis med de ting, som jeg har brændt for gennem mange, mange år', og det gjorde hun så fortsat frem til sidste sommer - 'ikke mindst klimasagen', som hun tilføjede ved samme lejlighed.

Men det var dengang.

Siden hendes exit fra verdensnaturen har der været stille omkring Gitte Seeberg, men minsandten, om ikke hun nu er gået hen og har fået noget, der er lige så godt: direktørposten for bilforhandlernes, bilværkstedernes og autolakereriernes brancheorganisation AutoBranchen Danmark.

Vidste man ikke bedre, kunne man tro, at vi her er meget langt væk, måske endda demonstrativt langt væk, fra kampen for 'klodens unikke økosystemer' og imod 'menneskets overforbrug', som WWF på sin hjemmeside nævner som argumenter for at blive medlem hos dem, men Gitte Seeberg er mere rummelig end som så: 'Jeg har altid interesseret mig for biler', erklærer hun frejdigt og sætter trumf på: 'Direktørjobbet i AutoBranchen Danmark er som skabt til mig'. Simpelthen.

Efter det bliver man jo knap nok overrasket over tilføjelsen: 'Jeg kan næsten ikke vente med at komme i gang'. Det må de være glade for i AutoBranchen Danmark, hvor de ifølge egen hjemmeside er 'fagmænd helt ind i sjælen'.

"Men måske er det bare sådan, at hvis man én gang har kaldt noget for et 'drømmejob', så er man næste gang nødt til at overgå det med for eksempel 'skabt til mig'."

I dette tilfælde må vi bestemt have at gøre med den skole indenfor ledelse, der insisterer på, at ledelse er ledelse uanset konteksten. Skole, hospital, verdensnaturfond, autobranche kan være ét fedt; ledelseshåndværket er det samme. Den anden skole, der betragter konkret faglighed som en forudsætning for at bygge ledelse ovenpå, ville nok betragte det som en anelse modstridende at brænde for klimaet den ene dag og være firhjulstrækkernes bedste ven den næste.

Men ret skal være ret: Hvis man er ledig på jobmarkedet, må man vælge mellem de job, der faktisk findes på det givne tidspunkt, og måske er det i virkeligheden (også) jobmarked-jargonen, man skal se lidt kritisk på.

Der findes vel knap et jobopslag, der ikke kræver, at de potentielle ansøgere brænder for et eller andet, foruden at de naturligvis skal være udadvendte, servicemindede og innovative. Og holde mange bolde i luften skal man også kunne.

Det er det samme, når et job er besat, og der tilgår medierne en pressemeddelelse om den valgte kandidats fortræffeligheder. Pågældende glæder sig altid til at komme i gang, og en gentagelse fra opslaget og/eller ansøgningen af, hvad man brænder for, er også en klassiker. Ligeledes ser den nye arbejdsgiver altid frem til samarbejdet og er altid sikker på, at den valgte kandidat er den helt rigtige til at tilføre organisationen netop det, den mangler.

Og så videre og så videre. En endeløs opremsning af selvfølgeligheder i en mere eller mindre fast skabelon, og det foregår så rutinemæssigt, at man knap lægger mærke til det. Medmindre det nye og de gamle job ligefrem skurrer mod hinanden, eller hvis ordvalget bliver alt for overbegejstret og i øvrigt ligner det fra sidst. Men måske er det bare sådan, at hvis man én gang har kaldt noget for et 'drømmejob', så er man næste gang nødt til at overgå det med for eksempel 'skabt til mig'. Man må håbe der ikke kommer en tredje gang, for hvad skal man så snart finde på?

DK Job

Se alle aktuelle stillinger på **www.dknyt.dk/stillinger**

VORDINGBORG KOMMUNE

Bosætningskonsulent, Vordingborg Kommune
Vi skal bruge en ny kollega, der kan være med til at skrive og derefter drive Vordingborg Kommunes bosætningsstrategi.
Ansøgningsfrist: 19/06-2017

DANSK SYGEPLEJE RÅD

Konsulent til Forhandlingsafdelingen, Dansk Sygeplejeråd
En af vores kollegaer går på barsel, pr. 1.september 2017 en barselsvikar – primært til det statslige område.
Ansøgningsfrist: 19/06-2017

SKIVEKOMMUNE

Skarp økonomikonsulent, Skive Kommune
Er du den skarpe økonomikonsulent, der kan understøtte det gode budget- og regnskabsarbejde?
Ansøgningsfrist: 19/06-2017

thorups kontor

Kompetent chef for Sundhed, Pleje & Omsorg, Albertslund Kommune
Du får en central plads i indsatsen for sundhedsfremme, forebyggelse, pleje og omsorg, behandling og rehabilitering. Afsættet er en stærk vision, der skal styrke livsmod, ressourcer og nye muligheder.
Ansøgningsfrist: 18/06-2017

Ishøj Kommune

Vil du være ansvarlig for Ishøj Kommunes ejendomsinteresser? - Genopslag.
Vi søger en ambitiøs og engageret medarbejder, der vil være den administrativt ansvarlige for Ishøj Kommunes ejendomsinteresser.
Ansøgningsfrist: 13/06-2017

Ledelse, der trænger igennem – et spørgsmål om ledelsesspænd?

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre.

***Kommunen* inviterer en** række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

NYE VEJE

Joachim Langagergaard

Markedsdirektør og partner i den private virksomhed Musskema.dk

Christian Bøtcher Jacobsen

Forsker ved Aarhus Universitet og deltager i LEAP-projektet

Lotte Bøgh Andersen

Forsker ved Aarhus Universitet og deltager i LEAP-projektet

Tydelighed hos lederen er nødvendig for, at ledelse øger medarbejdermotivation og performance. Virkningsfuld ledelse giver nemlig konkret retning til medarbejderne og anerkender deres indsats og resultater. Det kan være svært, hvis hver leder har ansvar for mange medarbejdere. Større ledelsesspænd sparer i første omgang penge, men den ledelsesmæssige tid og opmærksomhed til den enkelte medarbejder bliver mindre. Artiklen her ser på betydningen af ledelsesspænd for ledernes mulighed for at trænge igennem til medarbejderne med henholdsvis retning og anerkendelse.

”Hvis ledelse lykkes via en tæt relation mellem lederen og den enkelte medarbejder, kan en leder næppe lykkes med ledelse af et stort antal medarbejdere. Tiden per medarbejder falder nemlig hurtigt, når ledelsesspændet øges, og det forringer lederens mulighed for at interagere med medarbejderne.”

Ledelsesspænd: Ældgammel diskussion

Diskussionen om ledelsesspænd er mindst lige så gammel som Det Gamle Testamente - i bogstavelig forstand. Det var således noget af en ledelsesopgave for Moses at føre det jødiske folk ud af Egypten. Alle kom direkte til ham med både store og små sager, så både han og hele folket var ved at få stress. Derfor opfordrede Moses' kloge svigerfar ham til at dele ansvaret og folket op i enheder på tusind, hundrede og ti og udpege dygtige, pålidelige og ubestikkelig mænd til mellemledere. For moderne militære enheder er det antal menige, en gruppefører har ansvaret for, tilsvarende typisk på mellem 6 og 15 (afhængig af gruppens funktion). En hovedpointe er her, at det optimale ledelsesspænd netop kan afhænge af opgaven, fordi argumenterne for og imod et lille ledelsesspænd har forskellig vægt i forskellige typer organisationer.

Menneskets begrænsede fokus

Argumentet for et lille ledelsesspænd bygger blandt andet på menneskets begrænsede opmærksomhed. Hvis ledelse lykkes via en tæt relation mellem lederen og den enkelte medarbejder, kan en leder næppe lykkes med ledelse af et stort antal medarbejdere. Tiden per medarbejder falder nemlig hurtigt, når ledelsesspændet øges, og det forringer lederens mulighed for at interagere med medarbejderne. Et ledelsesspænd mellem 7 og 10 medarbejdere giver således mulighed for såvel at have tovejskommunikation om organisationens vision som tid til at se og give positiv feedback på hver enkelt medarbejders indsats og resultater. Det bliver sværere, hvis ledelsesspændet vokser.

Udfordringer ved mange ledelseslag

Ledelsesspændet kan dog også blive uhensigtsmæssigt lille, fordi det fører til mange hierarkiske niveauer (ved en given organisationsstørrelse). Prisen for et smalt ledelsesspænd kan med andre ord blive lang vej fra top til bund. Hvis ledelsesspændet reduceres meget, skal ledere i højere grad lede gennem andre ledere. Diverse kommunikationsøvelser, hvor man hvisker et budskab i den ene ende af en række og modtager et helt andet i den anden ende, viser udfordringerne ved at have mange ledelseslag. Det koster også ressourcer. Dertil kommer, at ledere af meget få medarbejdere kan miste (eller aldrig få) en identitet som ledere. Det viser ph.d.-stipendiat i LEAP-projektet, Louise Bro, blandt andet på daginstitutionsområdet. Hvis prisen for et lille ledelsesspænd er ledere, der kun formelt, men ikke reelt, er ledere, er det et alvorligt argument mod et smalt ledelsesspænd. Hvilke argumenter der gennemsnitligt vejer tungest, kan vi få en fornemmelse af ved at kigge på Musskema.dk's kunder. Her ligger ledelsesspændet i teamene mellem 1 og over 80 medarbejdere, og denne markante variation gør det muligt at undersøge, om lederens succes med at trænge igennem med retning og anerkendelse stiger eller falder med ledelsesspændet, og om denne sammenhæng er lineær.

Hvorfor Musskema.dk's kunder?

Man kunne sagtens spørge: Hvorfor lige se på kunderne hos Musskema.dk? Her er det ærlige svar, at vi her har sammenlignelige svar fra mange forskelligartede offentlige og private team fra hele landet med meget forskellige ledelsesspænd, og det giver mulighed for at illustrere nogle mere generelle indsigter. De undersøgte team er næppe repræsentative, men analysen illustrerer alligevel centrale pointer fra ledelseslitteraturen.

Negativ effekt op til 30 medarbejdere

Vi har kigget på medarbejdernes svar på tre spørgsmål: Om de føler sig værdsat af deres leder, har kendskab til strategi og værdigrundlag og føler sig velinformeret om overordnede forhold på arbejdet. Disse spørgsmål indfanger, i hvor høj grad det lykkes teamlederen at trænge igennem med anerkendelse og retningsgivning. For alle tre spørgsmål ser vi samme tendens, nemlig at medarbejderne i mindre og mindre grad svarer bekræftende på spørgsmålene, efterhånden som vi kigger på team med større ledelsesspænd. Den faldende tendens foreligger dog især op til cirka 30 medarbejdere, hvorefter ledernes succes med at trænge igennem tilsyneladende ikke bliver yderligere forringet ved endnu større ledelsesspænd. Ledelsesspændet ser med andre ord ud til at have en negativ effekt på lederens ”gennemtrængningsevne” op til 30 medarbejdere, hvorefter der ikke sker yderligere forværring. Man skal dog være påpasselig med at slutte sig til årsagen på grund af kompleksiteten i såvel offentlige som private organisationer. Pointen om, at der kan være omkostninger forbundet med bredere ledelsesspænd, genfindes imidlertid også i en række KORA-rapporter om emnet.

One size does not fit all

Disse rapporter tydeliggør også, at der næppe kan findes et generelt optimum for ledelsesspændets størrelse. Det afhænger af såvel opgavetype som medarbejderkarakteristika. Det gælder altså her ligesom for megen andet ledelsesforskning, at der ikke er en ”size”, der passer til alle. Alligevel kan generelle sammenhænge og overvejelser (som præsenteret i denne artikel) give inspiration og bedre beslutningsgrundlag i forhold til den enkelte organisations valg af ledelsesspænd. Det giver med andre ord input til at overveje, om man overhovedet har råd til at spare på ledelse.

Læs mere om emnet på lederweb.dk og leap-projekt.dk

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Villum Christensen** (LA)

KOMMUNER, VI SKAL SÆTTE BARREN LIDT HØJERE

I starten af året sendte økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll et brev til alle landets kommuner med en håndsrækning til at få luget ud i alt unødigt og selvpålagt bureaukrati.

Ambitionen er klar: Hvis der ryddes en lille smule op i bøvlede forretningsgange og unødvendige regler, så kan der frigøres ressourcer til kommunernes primære opgave: At servicere borgerne bedst muligt.

19 ud af 98 af landets kommuner søgte om denne hjælp - altså under 20 procent. Skal vi ikke være ærlige og sige, at det ikke antyder nogen overvældende interesse.

Man kan jo være polemisk og konstatere, at kun 19 kommuner ønsker at få ryddet ud i meningsløse regler. Men det kan jeg simpelthen ikke tro er tilfældet. En årsag til den lave tilslutning kan derimod være "en lede" over den evindelige snak om effektivisering i det offentlige. Måske er kommunerne er trætte af at høre på folketingspolitikere, der taler om spildtid i den offentlige sektor, om afbureaukratisering, sanering og regelforenkling. Det kan også være, at man ikke ønsker at skabe mistillid til sine ansatte. Og den lidt mere grimme: Det kan jo være, at administrationen får overbevist de lokale politikere om, at det er alt for besværligt og tidsrøvende for den daglige drift (hvorved man selv får fred ...).

Hvis det er tanken, så lad mig opfordre kommunerne til at vende skråen 180 grader. Dette forsøg handler ikke om, at staten skal kigge den enkelte medarbejder over skuldrene eller piske nogle til at løbe hurtigere. Forsøget handler ikke om, at der nu skal findes medarbejdere, som er overflødige.

Det handler ikke om mistillid, men om tillid. Tillid til, at de kommunale medarbejdere nu kan få tid til at gøre det, de er bedst til.

> **"Man kan jo være polemisk og konstatere, at kun 19 kommuner ønsker at få ryddet ud i meningsløse regler. Men det kan jeg simpelthen ikke tro er tilfældet."**

For kun ved at luge ud i komplicerede processer, regler og bureaukrati kan vi frigøre tid og sætte de enkelte medarbejdere fri og lade dem bruge tiden på det, der nytter. Kun ved at fjerne spildtid kan medarbejderne mærke arbejdsglæde og mening med jobbet. Dette er også noget, som afspejler sig i sygefraværet.

Vi ved fra adskillige rapporter og analyser, at der er et stort potentiale for at gøre tingene enklere og nemmere i kommunerne. Men for at det potentiale skal indfries, skal der jo også være vilje til, at forandringerne kan ske. Og man skal være villig til at gøre forsøget, fordi der er kæmpe forskel på kommunerne og mange selvforskyldte plager og dårlige vaner.

Derfor er det altså skuffende, at der ikke er større vilje ude hos kommunerne.

Men lad os nu glæde os over de 19 kommuner, som har ansøgt om denne håndsrækning. Og lad os glæde os over, at ministeriet har udpeget Greve og Horsens som forsøgskommuner.

Jeg ser meget frem til at se resultatet, og jeg har en stor forventning om, at de andre kommuner kan tage ved lære. Det er kun rimeligt, at vi har høje ambitioner på kommunernes vegne. Ikke for de blå øjnes skyld, men fordi vi har en forpligtelse overfor både medarbejderne og borgerne.

» **Kommenter klummen på kommunen.dk**

Den vestdanske politiskole i Vejle kan først tage imod elever fra 2020. Indtil da skal Ryes Kaserne i Fredericia huse og uddanne kommende danske betjente, fastslog justitsministeren i sidste uge. Foto: Lars Krabbe / Ritzau Foto

Fredericia skal huse midlertidig politiskole - borgmester glæder sig

Justitsministeren har meldt ud, at den midlertidige politiskole kommer til at ligge i Fredericia, indtil faciliteterne i Vejle står klar. - Nu skal vi sammen med Vejle gøre det her til en fælles succes, siger borgmester.

beslutning

Af Anni Kristensen
anni@dknyt.dk

Det bliver Ryes Kaserne i Fredericia, der kommer til at huse den midlertidige politiskole i Vestdanmark. Det fastslog justitsminister Søren Pape Poulsen (K) overfor Ritzau efter et møde i forligskredsen bag politiaftalen i sidste uge.

- Det gode ved Fredericia er, at lærerkræfterne ikke skal flytte sig så langt, når den nye skole åbner i Vejle, sagde Søren Pape Poulsen.

Han fastslår, at den midlertidige politiskole kan være klar i andet halvår 2018.

- Cirka 300 betjente vil blive uddannet herfra, sagde justitsministeren.

Ryes Kaserne er hjem for Telegrafregimentets CIS-bataljon og Forsvarets Føringsstøttecenter. Det betyder, at mere end 400 soldater og civilt personale hører til på Ryes Kaserne i forvejen, skriver TV Syd. Kasernen huser derudover en række øvelsesfaciliteter, som Sydøstjyllands Politi i forvejen bruger til deres træning.

Nemmere i Brøndby

Den midlertidige løsning er blevet nødvendig, fordi den kommende skole i Vejle først kan stå klar i 2020. Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet har krævet, at der skulle findes en midlertidig løsning i løbet af denne måned, og det erklærede Søren Pape Poulsen (K) sig enig i.

Efter det kom frem, at den nye skole i Vejle først kan tage imod elever fra 2020, har flere kommuner meldt ud, at de gerne ville lægge lokaler til den midlertidige politiskole.

Det gælder blandt andet Herning, hvor borgmester Lars Krarup (V) har tilbudt lokaler på handelsskolen. Og det gælder Sønderborg, hvor borgmester Erik Lauritzen (S) har budt ind med den nedlagte Sønderborg Kaserne som en løsning.

Formanden for Politiforbundet, Claus Oxfeldt, støtter en midlertidig skole, men mener, det er spild af ressourcer at placere den i Vestdanmark.

- Det vil være 10 gange nemmere at bruge nogle lokaler tæt på den nuværende politiskole i Brøndby. Ellers kommer vi til at bruge en masse ressourcer på at fragte undervisere frem og tilbage mellem Brøndby og Jylland. Vi har jo ikke pt. undervisere i Vestdanmark, har han sagt til Jyllands-Posten.

Glad borgmester

Ifølge justitsministeren er mulighederne for en midlertidig politiskole blevet undersøgt gennem længere tid.

- Det, der er vigtigt lige nu, er, at faciliteterne skal være egnet til det. Det er jo ikke bare et skolelokale. Der er mange ting, man øver og træner på en politiskole. Det er derfor, det her ikke er nemt, sagde han efter mødet i forligskredsen.

Jacob Bjerregaard (S), borgmester i Fredericia Kommune, glæder sig naturligt nok over, at Fredericia er valgt som hjemsted for den midlertidige skole. Han roser sit eget parti for at presse på for, at der uddannes politiskoleelever i Vestdanmark. Ifølge ham er placeringen af den midlertidige politiskole i Fredericia med til at sikre byens udvikling.

> **"Vi får politiskoleelever til byen og undervisere, som kommer til at slå sig ned her. Alt i alt så er det her med til at fortsætte den positive udvikling i Fredericia."**
> **Jacob Bjerregaard (S), borgmester i Fredericia**

- Vi får politiskoleelever til byen og undervisere, som kommer til at slå sig ned her. Alt i alt så er det her med til at fortsætte den positive udvikling i Fredericia. Vi har hele tiden vidst, at vi i Fredericia har nogle helt særlige faciliteter, som ville være gode for en politiskole. Nu skal vi sammen med Vejle gøre det her til en fælles succes, siger han til Ritzau.

Den midlertidige skole kan stå klar i andet halvår 2018. Cirka 300 betjente vil blive uddannet derfra.

DK Medier

Program for DK Medier-teltet på årets Folkemøde

TORSDAG

Unge skal i bedre mental form
13:30 - 14:15

Deltagere:

Lone Overby Fjorback, centerchef ved Dansk Center for Mindfulness

Annemarie Zacho-Broe, velfærdsdirektør i Fredericia Kommune

Palle Winther, lærer og praktikvejleder

Sofia Sif Overby Fjorback, deltager i Mindfulness-baseret stressreduktion for unge

Bliv bedre på de sociale medier
15:00 - 16:00

Deltagere:

Astrid Haug, medieekspert

Claus Buur Rasmussen, webmaster, ledelse og udvikling i Odder Kommune

Kristian Hansen, kommunikationschef i Lemvig Kommune

Lise Uhre Pless, sekretariatschef for borgmesterens afdeling i Aarhus Kommune

Moderator: Per Vinther, journalist på dknyt

Kejserens Nye Overvågningsklæder
16:30 - 17:00

Deltager:

Anders Kjærulff, radiovært og bagsideskribent, Radio24syv og avisen Kommunen

Moderator: Ronja Pilgaard, journalist på dknyt

Er det så vigtigt med kvinder i byrådet??
17:00 - 17:45

Deltagere:

Ulrik Kjær, professor, Institut for Statskundskab SDU

Laura Lindahl, MF og rådmand i Frederiksberg Kommune, Liberal Alliance

Christina Krzyrosiak Hansen, byrådsmedlem i Holbæk og borgmesterkandidat, Socialdemokratiet

Moderator: Karen Dich, freelancejournalist

Bagom borgmesteren Live

Vi ved, at **Frank Jensen** er overborgmester. At han bruger briller. Og har været justitsminister. Men ved vi, hvad der ligger på hans natbord? Hvad der kan gøre ham bange, og hvad meningen med Franks liv egentlig er? Mød ham fredag.

FREDAG

Derfor har danske medier bias!
10.30 - 11.45

Foredrag ved Arne Ullum, chefredaktør, DK Økonomi

Bagom Borgmesteren live: Mød overborgmester Frank Jensen
11:45 - 12:45

Interviewer: Hanne Korvig, journalist ved avisen Kommunen

Kommunale kongekabaler
13:30 - 14:15

Deltagere:

Ulrik Kjær, professor, Institut for Statskundskab, SDU

Per Møller Jensen, borgmesterkandidat i Viborg, Socialdemokratiet

Peter Frederiksen, medlem af Økonomiudvalget i Hillerød Kommune, Venstre

Moderator: Knud Abildtrup, redaktør på dknyt

Frivillighed - Samskabelse eller spareøvelse?
14.45-15.45

Deltagere:

Dennis Kristensen, formand for FOA

Jacob Bundsgaard, borgmester i Aarhus, Socialdemokratiet

Jørgen Hammer, formand, Bornholmske Borgerforeningers Samvirke

Moderator: Astrid Skov Andersen, journalist ved avisen Kommunen

Digitaliseringen kommer - hvad gør vi nu?
16:30 - 17:30

Deltagere:

Martin Damm (V), formand, KL

Marianne Dahl Steensen, direktør, Microsoft Denmark

Eva Berneke, administrerende direktør, KMD

Karin Gaardsted, IT-ordfører, Socialdemokratiet

Kim Simonsen, formand, HK

Moderator: Jens Holm, journalist ved avisen Kommunen

Hvordan hjælper kommunerne bedst stressramte borgere?
18:00 - 19:00

Deltagere:

Lone Overby Fjorback, centerchef ved Dansk Center for Mindfulness

Christian Gaden Jensen, leder af Center for Psykisk Sundhedsfremme ved KU

Malene Friis Andersen, forsker ved Det Nationale Institut for Arbejdsmiljøforskning

Vibeke Koushede, seniorforsker på Statens Institut for Folkesundhed

Moderator: Mathilde Friis-Andersen, journalist på dknyt

LØRDAG

De kommunale robotter
9.15 - 10.00

Deltagere:

Svend Tabor, direktør for Velfærdsforvaltningen i Køge

Mads Buch Andersen, kontorchef for Københavns Kommunes Koncern IT

Moderator: Ronja Pilgaard, journalist på dknyt

Skal vi sige farvel til de unge ledere?
11:00 - 11:45

Deltagere:

Karen Lumholt, journalist og forfatter, Lumholt & Stahlschmidt

Tomas Therkildsen, direktør, Djøf

Moderator: Ronja Pilgaard, journalist på dknyt

Når chefen går ind i politik
12:00 - 13:00

Deltagere:

Egon Bo, regionsrådsmedlem i Region Sjælland, Liberal Alliance

Mogens Rerup, byrådskandidat i Haderslev Kommune, Enhedslisten

Moderator: Knud Abildtrup, redaktør på dknyt

Særpuljer fra Folketinget til kommuner: Gave eller overgreb?
13:30 - 14:15

Deltagere:

Susanne Eilersen, kommunalordfører, Dansk Folkeparti

Kristian Hegaard, byrådsmedlem, MF (De Radikale)

Moderator: Arne Ullum, chefredaktør, DK Økonomi

Bagom Borgmesteren live: Mød Jacob Bundsgaard
14:00 - 15:00

Interviewer: Hanne Korvig, journalist ved avisen Kommunen

Udestuen sender live
15:00 - 16:00

Deltagere:

Niels Jespersen, historiker og skribent, Berlingske og Information

Leif Donbæk, jurist og blogger, Berlingske

Søren K. Villemoes, debatredaktør og journalist, Weekendavisen

Mikkel Andersson, satiriker, journalist og radiovært, Rokokoposten, Berlingske og Radio 24syv

Hvad foregår der i det politiske maskinrum?
16:30 - 17:15

Deltagere:

Maria Steno, strategiskribent, avisen Kommunen

Rasmus Jønsson, strategiskribent, avisen Kommunen

Moderator: Ronja Pilgaard, journalist på dknyt

Hvad skete der egentlig i Carl Holst-sagen?
17:30 - 18:15

Deltagere:

Carl Holst, social- og kommunalordfører, Venstre

Arne Ullum, chefredaktør, DK Økonomi

SØNDAG

Derfor har danske medier bias!
12:00 - 12:45

Medierne favoriserer nogle holdninger og brancher - mangeårig chefredaktør fortæller hvorfor.

Medierne favoriserer miljøorganisationer fremfor bønder, globalister fremfor nationale, den offentlige sektor fremfor den private. Tidligere chefredaktør for BT og Søndagsavisen Arne Ullum giver et indblik i, hvorfor journalisterne favoriserer nogle fremfor andre, når han gæster DK Mediers telt søndag over middag.

Hvad var sandt og falsk i sagen om Carl Holst?

Der gik mange historier, mens **Carl Holst** holdt stædigt fast i ministerposten. Men lørdag aften taler han ud og fortæller sin side af historien i F14.

Den svære digitalisering

Mød KMD's administrerende direktør **Eva Berneke** fredag, når hun sammen med Marianne Dahl Steensen fra Microsoft, Martin Damm fra KL, Karin Gaardsted fra Socialdemokratiet og Kim Simonsen, HK, forsøger at finde fælles fodslag om, hvordan vi sikrer digitaliseringen af det offentlige.

Find os bag biblioteket: Telt F14

”Dét der med at prioritere energien rigtigt …”

Aalborgs borgmester var et aktivt, men også tænksomt barn. Aktiv, social og virksom er han stadig, selvom det kan knibe med at få energien til at nå hele vejen rundt. Kom med bagom Thomas Kastrup-Larsen (S), der sagtens kan heppe på sundhed, selvom han smugspiser chips i sofaen.

Blå bog

Thomas Kastrup-Larsen (S)

44 år, borgmester i Aalborg siden 2014. Gift med Anna. De har sammen tre børn på 15, 12 og 9.

Bagom borgmesteren

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Hvad er din største politiske ambition for 2017?
Det er at skabe flere arbejdspladser i Aalborg og få landet et budget, hvor vi får prioriteret vores folkeskoler højere. Helt overordnet er det at sikre, at den positive udvikling, som Aalborg er inde i, kan fortsætte. Og så vil jeg rigtig gerne genvælges.

Hvor var du i dit liv som 25-årig?
Da var jeg ved at afslutte min uddannelse på Aalborg Universitet i Offentlig Administration og boede i en treværelses sammen med Anna i Holbergsgade. Vi mødte hinanden til en kollegiefest på Nordjysk Handelskollegium, da vi var 21. Jeg var også medlem af byrådet, hvor jeg kom ind som 24-årig. Jeg følte en enorm frihed, men også et stort ansvar, fordi jeg var kommet i byrådet. Jeg så en verden, der åbnede sig for mig på rigtig mange måder.

Hvis du ikke var blevet politiker, så var du blevet …?
Jeg kunne godt tænke mig at blive biolog, men jeg havde en rigtig “drenge-studentereksamen,” hvor jeg havde gode karakterer i de fag, som jeg syntes var spændende, og mindre gode karakterer i de fag, jeg ikke syntes var så spændende - det gennemsnit rakte ikke til biologistudiet. I stedet kom jeg ind på samfundsvidenskab.

Hvad er det sidste, du gør, inden du går i seng?
Efter en travl dag kan jeg godt lide lige at sidde for mig selv i sofaen og falde til ro med en avis eller se lidt Netflix. Nogle gange kommer vores ældste datter så ned og vil gerne snakke, og så jeg prøver at være nærværende. For det er jo også dejligt, og jeg er ofte væk rigtig mange aftener.

Nævn én anden nuværende borgmester, som du beundrer - og hvorfor?
Jeg beundrer Frank Jensen i forhold til den udvikling, han har fået skabt i hovedstaden og hans evne til at få en meget svær borgerrepræsentation til at arbejde sammen. Det gør han fremragende. Jeg sidder også sammen med ham i KLs bestyrelse, hvor jeg har haft mange snakke med ham. Han er altid nærværende. Jeg er meget inspireret af ham.

Hvilken person eller begivenhed har haft størst betydning for dit liv?
Dét, der har været det største vendepunkt for mig, var at flytte fra lille, trygge Kalundborg til Aalborg og starte på universitetet. Jeg kom fra en lille verden og tænkte ikke selv så stort, så det at blive en del af det meget inspirerende miljø og de mennesker der udviklede mig meget som menneske. Det føltes utroligt frisættende.

Hvad er dit forhold til sundhed?
Det er rigtig godt. Jeg er meget fysisk aktiv; løber og cykler på arbejde. Det giver mig en masse energi og glæde. Jeg synes, det er fedt. Sundhed er et umanerlig vigtigt kommunalpolitisk emne at prioritere, fordi det betyder så meget for, hvad folk egentlig kan, hvilket også er vigtigt for kommunens økonomi. Men jeg kan også godt lide en burger en gang imellem, og

Thomas Kastrup-Larsen begyndte sin politiske karriere i byrådet som 24-årig. Og det var stort for ham. “Jeg følte en enorm frihed, men også et stort ansvar, fordi jeg var kommet i byrådet. Jeg så en verden, der åbnede sig for mig på rigtig mange måder.”
Foto: Lars Horn / Baghuset

jeg er meget glad for chips. Særlig der i sofaen om aftenen. Nogle gange finder børnene en chipspose, som jeg har gemt i et skab, og så er de jo efter mig. Men altså ... i bund og grund prøver vi jo at køre den sunde linje overfor dem.

Hvilket karaktertræk kan du bedst og dårligst lide ved dig selv?
Jeg er glad for min evne til at få ting gjort, stå op, møde ind til tiden, huske at få løbet, og min evne til at være social og have det sjovt sammen med andre mennesker. Noget af det, jeg er knap så stolt af, er, at jeg kan blive lidt nærig med mig selv. Det sker ubevidst, men ofte, når jeg har brugt al min udadvendte energi og har brug for ro. Så er der ikke så meget tilovers til familien. Det er det med at prioritere, hvor man skal bruge sin energi. Det er ikke altid, at min kone synes, at jeg lykkes så godt med det.

Hvordan var du som barn?
Jeg tænkte meget over tingene og var måske lidt mere alvorlig end så mange andre børn. Samtidig var jeg et meget aktivt barn, der gik op i at blive god til ting som for eksempel at fiske og spille spil. Jeg havde også min egen købmandsbutik med grøntsager fra min egen køkkenhave, som jeg gik ned til købmanden og solgte. Det syntes, de var meget sødt. Om de solgte dem videre, ved jeg så ikke.

Hvad kan gøre dig vred?
Folk, der ikke kan holde deres aftaler. Folk, der ikke taler sandt. Og hvis man svigter folk, der er gået til bunds socialt.

Hvad kan gøre dig bange?
Jeg er ikke bange, men jeg kan godt blive bekymret over de centraliseringstendenser, der er i tiden. Alle de digitale løsninger, som selvfølgelig er effektive på én måde, men som også kan skabe et mere upersonligt samfund. Det kan jeg godt frygte konsekvenserne af.

Hvilken film har du sidst set?
Letters of Hiroshima med Clint Eastwood som instruktør. Det er et flot krigsdrama, som beskriver krigen fra japanernes synspunkt. Det er forfriskende.

Når jeg ser et dansegulv, så ...
Det er ikke dér, mine største evner findes, men jeg synes, det er skideskægt at danse, og jeg kommer som regel derud, når jeg har fået et par glas. Og gerne til god pop: Madonna, James Brown ... Men jeg stiller ikke op i Vild med Dans, for så ville jeg falde endnu mere igennem end Allan Simonsen! Ellers lytter jeg til PJ Harvey, Nick Cave, Sjakket ...

Hvad ved dine bysbørn ikke om dig?
Jeg er vild med kål. Kål er in. Jeg har købt en større serie, som jeg har plantet i min køkkenhave, så nu glæder jeg mig til alle mulige slags kål i min salat.

Hvad er meningen med livet?
At have det godt og sjovt og være noget for de mennesker, man er sammen med.

Aalborg Kommune: Seks gode og en øjebæ

Hvad er dit favoritspisested?
We Feat på Boulevarden

Hvad er din yndlingsudsigt?
Fra havnefronten udover Limfjorden

Hvad er det mest romantiske sted?
At gå hånd i hånd langs havnefronten

Hvilken butik ville du ikke undvære?
Albert Rex. Tøjbutik i Nørregade

Hvad er byens bedste kulturtilbud?
Studenterhuset

Hvad vil du gerne have, at kommunen skal være kendt for?
Det sted i Danmark, hvor det er nemmest at realisere sin drøm.

Hvad er byens største øjebæ?
Budolfi Plads - men den river vi heldigvis ned nu.

Morgendagens meningsdannere

Af Andreas Weidinger

FORBYD KOMMUNALT PARTIHOPPERI

Det er en skændsel, at vi accepterer vælgerbedrag ved at tillade partihopperi i Danmark. I et kommunalvalgsår som dette bør Folketingets politikere træde i karakter og ændre reglerne, så politikere, der ikke selv har fået stemmer nok til at trække et mandat, ikke kan tage mandatet med over til et andet parti.

Det repræsentative demokrati bygger på en tillid til vores folkevalgte. I Danmark har vi valgt et system, hvor man i langt de fleste tilfælde vælges gennem partierne. Det kan man mene om, hvad man vil, men når man har det nuværende system, så bliver de fleste politikere ikke valgt, fordi folket ønsker den pågældende, men fordi folket ønsker at støtte politikerens parti eller spidskandidat.

Hykleriet omkring partihopperi ser man i alle partier, der uden undtagelse gladelig tager imod partihoppere, mens klagesangen ingen ende vil tage, når personer fra deres eget parti tager springet.

Jeg har stor respekt for, at politikere kan skifte mening. Det er en helt naturlig del af et menneskes udvikling, at man igennem sit liv må ændre synspunkt, fordi man bliver mødt med gode argumenter, viden eller erfaringer fra andre, der gør, at man bliver klogere og mere indsigtsfuld, end man var før.

Nogle gange kan holdningsskiftet være så markant, at man ikke længere kan se sig selv i sit parti - fair nok. Hvis man vil skifte parti, så kan man blot træde ud af byrådet og stille op for et andet parti igen næste gang. I mellemtiden kan man bruge sine kræfter på at fortælle vælgerne, hvorfor man har valgt at tage springet. Der er sikkert mange, der vil have forståelse for situationen og respekterer beslutningen om at skifte uden at tage mandatet med.

”Det må være et mere tungtvejende argument, at borgernes holdninger bliver repræsenteret rundtom i byrådene, da fundamentet for det repræsentative demokrati ellers smuldrer.”

Det er vigtigt, at vi har politikere, der brænder for det, de siger, mener og laver. Det er i virkeligheden det bedste argument for partihopperi, at vi ikke skal have politikere, der bliver siddende i partier, de reelt ikke ønsker. Det gavner vel heller ikke partierne?

Ikke desto mindre må det være et mere tungtvejende argument, at borgernes holdninger bliver repræsenteret rundtom i byrådene, da fundamentet for det repræsentative demokrati ellers smuldrer.

Hvis folketingspolitikerne ikke ser sig i stand til at ændre lovgivningen, når det kommer til kommunalpolitikere, så bør vi som borgere stille krav til vores lokalpolitikere om at indgå aftaler, der medfører, at partierne ikke tager imod politikere fra andre partier, der ikke nedlægger deres mandat.

Vi har et ansvar for at styrke demokratiet og mindske politikerleden i Danmark.

Lad dette kommunalvalgsår blive året, hvor vi tager et endeligt opgør med mandattyveriet i Danmark.

Kommenter klummen på kommunen.dk

Andreas Weidinger er formand for Konservativ Ungdom

Send debatstof til os:
Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Jeg håber, at regeringen enten selv vil hjælpe med at finansiere den terrorsikring, der skal til, eller som minimum vil holde det ude af anlægsrammen i 2018."
Frank Jensen, overborgmester i København, om kommunens udgifter til terrorsikring til Politiken

Tillid vinder over kontrol

omsorg

Af Ninna Thomsen (SF)
Sundheds- og Omsorgsborgmester i Københavns Kommune

Københavns Kommunes vil gøre op med minuttyranni i hjemmeplejen, og det gør både borgere og medarbejdere mere tilfredse, viser undersøgelser.
Foto: Gregers Tycho / Ritzau Foto

10 minutter til toiletbesøg. Fem minutter til at dryppe øjnene. Fire minutter til at få støttestrømperne på. Vi skal ikke mange år tilbage, før minuttyranniet og anden unødig kontrol gennemsyrede ældreplejen - ja, hele Københavns Kommune. Men heldigvis er det fortid nu. For i 2013 vedtog Københavns Borgerrepræsentation tillidsreformen og skrottede dermed stopure og kontrol.

Det har i rigtig mange år været en kæphest for mig at erstatte kontrol med tillid og sætte den enkelte medarbejder fri til at bruge sin faglighed. Københavns Kommune skylder at gå forrest som Danmarks største arbejdsplads. Og mig bekendt arbejder ingen andre kommuner så systematisk med tillid som Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Det er jeg stolt af, og det skal vi blive ved med.

"Vi skal ikke mange år tilbage, før minuttyranniet og anden unødig kontrol gennemsyrede ældreplejen."

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har sat mange skibe i søen for netop at give tilliden tilbage til de ansatte. For eksempel er vi gået fra at have ca. 60 styringsmål til i dag 9 tydelige, relevante mål.

Blandt mange initiativer har vi indført såkaldte 'besøgsblokke', der er udviklet i tæt samarbejdet med tillidsrepræsentanter og fagbevægelsen. Besøgsblokkene betyder, at fru Jørgensen ikke længere får tildelt et bestemt antal minutter til den pleje, hun får. I stedet skal social- og sundhedsassistenten sammen med fru Jørgensen finde frem til, hvad fru Jørgensen har behov for ved hvert enkelt besøg.

Det giver en udvidet tillid til den enkelte medarbejder, og vi skal heller ikke glemme, at det giver borgeren en meget bedre og mere personlig pleje. Vi stoler nemlig på, at de lokale medarbejdere i samarbejde med borgerne bedst kan vurdere, hvad der er behov for.

Forvaltningens nye trivselsundersøgelse viser da også, at medarbejderne oplever en stor arbejdsglæde, og at deres job føles meningsfuldt. Samtidig viser vores løbende brugerundersøgelser, at borgerne generelt er tilfredse med den pleje, de får.

Tillidsdagsordenen er i fokus, når jeg sammen med resten af Københavns Kommunes borgmestre, tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og ledere stikker hovederne sammen 30. maj til topmøde om emnet med forventelig 500-600 deltagere. Vi skal snakke om, hvordan vi sikrer, at kommunens ansatte ikke oplever unødige og uigennemskuelige regler. Og vi skal lære af de skibe, der allerede er blevet sat i søen.

Man kommer aldrig i mål med tillidsbaseret ledelse. Derfor er det også mit håb, at de kommende generationer af politikere og ledere fortsat vil prioritere tillid, så kontroltyranniet aldrig kommer til at gennemsyre arbejdet og ødelægge arbejdsglæden.

Vi er kommet rigtig langt med tillidsdagsordenen, og vi skal fortsat prioritere arbejdet. Og alle skal give en skalle - fra borgmesteren over lederen til den enkelte medarbejder. For sammen skal vi sikre, at tillid vinder over kontrol.

Ét kommunalt udligningssystem vil aldrig være nok

udligning

Af borgmestrene
Steen Christiansen (Albertslund, S)
John Schmidt Andersen (Frederikssund, V)
John Engelhardt (Glostrup, V)
Hans Toft (Gentofte, K)
Thomas Gyldal Petersen (Herlev, S)
Michael Ziegler (Høje-Taastrup, K)
Joy Mogensen (Roskilde, S)
på vegne af de 34 hovedstadskommuner i samarbejdet "Stop forskelsbehandlingen nu" .

Lektor i samfundsøkonomi ved Aalborg Universitet, Mogens Ove Madsen, skriver i en kronik i Fyns Amts Avis den 26. maj, at borgerne i hovedstadskommunerne har en højere service og betaler en lavere skat end i resten af landet. Det er en myte. For sandheden er det modsatte. Den voldsomme stigning i hovedstadsområdets pengeoverførsel til resten af landet har ført til en paradoksal situation, hvor borgerne og virksomhederne i hovedstaden oplever landets højeste skattetryk og samtidig bydes et lavere serviceniveau end i resten af landet.

Lad os nu en gang for alle få ryddet ud i myterne. For det højeste skattetryk findes netop i hovedstadsområdet; det er altså her, at borgere og virksomheder samlet betaler mest i skat til kommunen i forhold til indkomsterne. Det viser tal fra blandt andet Kommunalstatistiske meddelelser 2017.

Utilstrækkeligt

Mogens Ove Madsen skriver desuden i sin kronik: "I Danmark har vi tre kommunale udligningssystemer, og det er to for meget".

Den udmelding undrer vi os også noget over. Hvilket vidensgrundlag eller forskning ligger bag ønsket om ét kommunalt system? De tre udligningssystemer findes netop for at skabe mere ensartede forhold i de danske kommuner. Uden hovedstadsudligningen vil der ifølge Indenrigsministeriet komme uacceptabelt store forskelle i skat og service indenfor et sammenhængende byområde i hovedstaden.

Kommunernes indtægtsmuligheder er nemlig forskellige på grund af forskelle i befolkningens indkomst. I nogle kommuner bor der mange mennesker med høje indkomster. I disse kommuner er indtægterne fra den kommunale indkomstskat selvsagt højere end i kommuner med en lav gennemsnitsindkomst. Men også kommunernes udgiftsbehov er forskellige. Det skyldes forskelle i kommunernes sociale struktur og forskelle i befolkningens alderssammensætning. For eksempel findes 7 af de 10 mest socialt belastede kommuner i hovedstadsområdet, og arbejdsløsheden i hovedstadsområdet ligger på niveau med landsgennemsnittet. Hver kommune har altså sine udfordringer.

"Lad os nu en gang for alle få ryddet ud i myterne. For det højeste skattetryk findes netop i hovedstadsområdet."

Den rigtige retning

Mogens Ove Madsen ønsker en høj landsudligning og kompensation for efterslæb. Men udligningsomfanget er netop steget støt siden 2007; derfor kan man også undre sig over den udmelding. Videre skriver Mogens Ove Madsen, at det lave udligningsniveau er skyld i, at økonomisk svage kommuner bliver svagere. Men de økonomisk svage kommuner hjælpes netop af de særordninger, som Mogens Ove Madsen ønsker fjernet. Herudover skal det understreges, at det ikke går så skidt med de danske kommuner udenfor hovedstadsområdet. I udligningsdebatten sættes der ofte fokus på, at der er store forskelle i den økonomiske udvikling på tværs af Danmark. Det er en vigtig debat, men det er er væsentligt her at notere, at udviklingen går i en positiv retning. I en undersøgelse foretaget af cheføkonom Steen Bocian for Dansk Erhverv fra maj 2017 beskrives det, at det økonomiske opsving over de senere år er blevet bredt ud på tværs af landet i form af blandt andet stigende realindkomster i alle kommuner - og øget beskæftigelse i alle landsdele.

Vi bidrager gerne

Mogens Ove Madsen har ret, når han understreger, at udligningsniveauet skal sikre kommunerne mere ensartede økonomiske vilkår. Det er netop derfor, at vi i hovedstadskommunerne gerne bidrager til udligningen i Danmark. Men niveauet skal være rimeligt, og det mener vi ikke, det er i dag, hvor hovedstadskommunerne betaler 12 milliarder kroner til det øvrige Danmark i udligning.

Mogens Ove Madsen skriver i sin kronik: "Det er kendt fra de andre nordiske lande, at udligningsniveauet er betragteligt højere end i Danmark. I de andre nordiske lande ligger udligningsgraden omkring 90 %, mens den for tiden er 61 % i Danmark". Først og fremmest holder sammenligningen med de nordiske lande ikke, da Danmark langtfra har de samme regionale udfordringer som de øvrige nordiske lande. I en undersøgelse af Ole Damsgaard fra EU's Northern Periphery Programme hedder det, at: "Danske regioner i forhold til nordiske regioner har en markant bedre tilgængelighed til services." Altså er forskellene i Danmark meget små set i et nordisk og internationalt perspektiv. Dertil kommer, at Mogens Ove Madsen glemmer, at der findes særlige tilskudsordninger; således udlignes der i Danmark mere end blot 61 %. Disse tilskudsordninger er Mogens Ove Madsen ikke begejstret for, men han anerkender, at der er behov for tilskuds- og refusionsordninger. Sagt med andre ord må selv Mogens Ove Madsen medgive, at man ikke kun kan nøjes med ét udligningssystem.

Vi 34 hovedstadskommuner bidrager gerne til en udligningsordning, der giver kommunerne ensartede betingelser for at yde god service til borgerne. Vi skal forstå Danmark som en helhed, og sammenlignet med andre lande er de regionale forskelle i Danmark små. Sådan skal det også være i fremtiden.

23

af 25 byrådsmedlemmer i Helsingør støtter, at kommunen bruger 57 millioner kroner på et nyt fodboldstadion, efter at FC Helsingør for nylig rykkede op i Superligaen.
Kilde: Helsingør Dagblad

Lokal indsats giver stærkt kommunalt selvstyre. Lobbyisterne kan blive lige så populære hos kommunerne som i Folketinget

Langtfra alle kommunalpolitikere vil være enige med os, men vores påstand er, at lokal lobbyisme overfor kommunerne styrker det kommunale selvstyre og den lokalpolitiske proces. Ifølge politiker-analysen fra Operate i 2015 mener hele 71 procent af folketingspolitikerne, at lobbyisterne er en fordel for den politiske proces, mens kun 39 procent af kommunalpolitikerne ser det på samme måde. Forskellen er interessant, for Folketingets politikere har langt hyppigere kontakt med lobbyister end kollegerne i kommunerne. Vi spår, at den forskel vil være udjævnet om 10 år, men der er et stykke vej endnu. Her er seks opmærksomhedspunkter i samarbejdet mellem lokallobbyister og kommunale beslutningstagere:

Selvstændig politisk arena

For det første skal lobbyisterne tage kommunerne alvorligt som en selvstændig politisk arena med stor beslutningskraft. Lobbyisterne har i mange år overprioriteret indsatsen overfor Folketinget og regeringen - og underprioriteret kommunerne. Det til trods for, at Danmark er en af Europas mest decentralt organiserede lande med stor beslutningskraft hos meget små kommuner set i international sammenhæng. Kommunerne disponerer over 40 procent af den offentlige økonomi og er en stor arbejdsgiver, som bør være uomgængelig for fagforeningerne også centralt. Og kommunerne er samtidig store indkøbere, som gør dem til interessante kunder for virksomheder, som vil ind på det offentlige marked. Derudover er kommunernes myndighedsopgave betragtelig og betydningsfuld for en række foreninger og virksomheder samt ikke mindst overfor borgerne, ligesom den samme lov kan få 98 forskellige udmøntninger med dertil hørende serviceniveau og resultater i kommunerne. Sådan er det kommunale selvstyre. Det skal lobbyisterne lære at arbejde ud fra, ligesom de skal sætte sig bedre ind i den kommunale beslutningsproces og magtfordeling.

Centraliseret løsning ren teori

For det andet er der ingen tvivl om, at lobbyister fra foreninger og organisationer finder det nemmere at arbejde med en central løsning gennem direkte påvirkning af Folketinget. Ikke mindst fordi de store lobbyorganisationer selv er organiseret med udgangspunkt i et centralt sekretariat bemandet af politisk drevne Djøffere, som nemt kan tage den politiske debat centralt, mens lobbyisterne i kommunerne er baseret på tillidsrepræsentanter eller medlemsvalgte bestyrelser, som arbejder frivilligt i foreninger.

Den arbejdsdeling øger lobbyisternes efterspørgsel efter nationale løsninger. Bjarne Hastrup fra Ældre Sagen kan ikke besøge 98 kommuner, men han kan sætte pres på centralt og sikre en national værdighedsmilliard og en demenshandlingsplan, som kommunerne bagefter skal gøre til virkelighed. Det gør de så ikke altid på den måde, som staten og Ældre Sagen havde tænkt sig. Også BUPL oplevede, at hårdt tilkæmpede ekstra penge til bedre normering i daginstitutionerne hos den forrige regering endte med at blive brugt til meget andet i kommunerne, da pengene kom ud som bloktilskud. I alle tilfælde er den centrale beslutning mindre værd, hvis ikke de lokale lobbyister trækker i arbejdstøjet og sikrer, at lovgivning og puljer bliver implementeret på en måde, der understøtter formålet og opfylder lobbyorganisationens ønsker

Danmarks Lærerforenings udnyttelse af det lokale forhandlingsrum til at lappe på loven om folkeskolelærernes arbejdstidsregler er et eksempel på, at lobbyisme kan udvide det kommunale råderum, skriver kronikørerne.
Foto: Ida Munch / Polfoto

Kampagne kun til særlige lejligheder

For det tredje må lokal lobbyisme ikke reduceres til politisk kampagne hvert fjerde år eller gennem presse i landsdækkende medier. Lokallobbyisterne skal blive bedre til at henvende sig direkte og adressere de politikere og borgmestre, de mener kan finde løsningen, i stedet for at sende budskaber bredt afsted i medierne uden direkte adressat. Så ender det nemlig alt for ofte med, at en folketingspolitiker føler sig kaldet til at komme med en hurtig central løsning og få 15 minutters taletid på News. Måske fordi Folketingets politikere er mere vant til samarbejdet med lobbyisterne og værdsætter deres bidrag i den politiske debat og beslutningsproces mere.

Lobbyisme øger kommunalt råderum

For det fjerde skal kommunerne åbne døren på vid gab og se den spirende lokale lobbyisme som en længe ventet anerkendelse af det kommunale selvstyre. Det er tegn på, at kommunerne - trods beklagelser over det modsatte - fortsat har megen stor magt og betydning. Samtidig kan borgmesteren bruge det udvidede samarbejde til at opnå større effekt af de kommunale beslutninger via opbakning fra medarbejdere, erhvervsliv, foreninger og så videre og måske ovenikøbet frigive flere ressourcer til at udføre beslutningen.

”Kommunerne skal åbne døren på vid gab og se den spirende lokale lobbyisme som en længe ventet anerkendelse af det kommunale selvstyre. Det er tegn på, at kommunerne – trods beklagelser over det modsatte – fortsat har megen stor magt og betydning.”

Særlig på arbejdsmarkedsområdet er bevægelsen de senere år gået henimod mere decentrale aftaler og dermed mere magt i den lokale forhandling. Tænk bare på Danmarks Lærerforenings udnyttelse af det lokale forhandlingsrum til at lappe på lov 409 med diverse lokalaftaler. I marts 2017 var der indgået 69 lokalaftaler mellem DLF og kommunerne. Det vidner om omfattende lokal lobbyaktivitet fra DLF og også om en tilsvarende vilje i kommunerne til at indgå i en dialog med modparten for at opnå lokale resultater.

Lobbyisterne vil være eksperter

For det femte kan kommunerne med fordel udvide den åbne stil til at omfatte andre områder. Kommunerne er vant til dialogen med medarbejderne om deres arbejdsforhold, men de kan med fordel åbne for fagforeningernes ønske om dialog om serviceniveau, organisering og udvikling af nye velfærdsmodeller. Et eksempel er Ergoterapeutforeningens samarbejde med forvaltningen om det, der senere blev Fredericiamodellen og en ny tilgang til rehabilitering i ældreplejen med efterfølgende lovændring.

Lobbyister bor ikke altid i kommunen

For det sjette skal kommunerne vænne sig til, at dialogen med organisationer og foreninger både er lokal og national, og se det som en anerkendelse af kommunernes selvstyre, at lobbyisterne i stigende grad stiller med A-kæden fra hovedkontoret i lokale partnerskaber og projekter. Det kan blive en ny kilde til vidensdeling og erfaringsudveksling for kommunerne. Uanset om det er lokalafdelingen af Kræftens Bekæmpelse, som vil have en sol-politik i dagtilbuddene, Hjerteforeningen, der vil forbedre ældremaden, eller Danmarks Naturfredningsforening, som vil have nye fredninger.

Endelig er der de virksomheder, som gerne vil ind på markedet eller har adresse i kommunen, men medarbejdere i nabokommunen. Også her må kommunerne stille op, tænke på tværs af kommunegrænser og efterspørge dialog. En udvikling, som er godt hjulpet på vej af Dansk Industri og Dansk Byggeris årlige erhvervsklimaundersøgelser, som er et eksempel på støtte fra lobbyister i et centralt sekretariat til deres medlemmer lokalt. Det virker, siger både borgmestre, Dansk Industri og Dansk Byggeri. Dialogen er bedre end nogensinde.

Mød interesse med interesse

Vores påstand er, at hvis lobbyisternes spirende interesse for beslutningerne og implementeringen i kommunerne bliver mødt med tilsvarende interesse for lobbyisternes argumenter og erfaringer, så er forudsætningerne for et frugtbart samarbejde mellem lokale lobbyister og kommunen til stede. Og lobbyisterne kan blive lige så populære hos kommunerne som i Folketinget. Det kræver mere viden og forståelse for beslutningsprocesserne og vilkårene i kommunerne hos lokallobbyister fra nær og fjern, og det kræver mere åbenhed fra kommunernes side. Men mon ikke, det er virkeligheden i Danmark om 10 år?

Af Marie Scott Poulsen og Maria Steno
De to forfattere har netop udgivet bogen ‘Lokal Lobbyisme.’ De er henholdsvis partner og rådgiver hos Geelmuyden Kiese. Maria Steno sidder desuden i kommunalbestyrelsen i Rudersdal Kommune for Lokallisten.

kalender

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Det er efterhånden mere reglen end undtagelsen, at socialrådgiverne går på kompromis med deres faglighed og tilsidesætter lovgivningen i sagsbehandlingen."
Marianne Stein, socialkonsulent og skyggevejleder, i kronik i Jyllands-Posten

FOTO: GREGERS TYCHO / POLFOTO

13. JUNI

Temadag om danskuddannelser til voksne udlændinge

De nye regler på danskuddannelsesområdet giver anledning til, at mange kommuner giver deres danskuddannelser et serviceeftersyn og ser på, hvorvidt kommunen har den optimale organisering og pris for indsatsen. Det skyldes blandt andet, at en større analyse fra Deloitte i efteråret 2016 har vist, at der er markante forskelle i de priser, som kommunerne betaler for danskuddannelser - uden tilsvarende forskel i resultater.

Derfor afholder KL og COK en temadag, hvor der orienteres om lovgivning og økonomi på området og gives input til at se nærmere på organisering af og tilsyn med danskuddannelserne.

Der vil blandt andet blive givet input til, om kommunens danskuddannelse skal varetages af kommunen selv eller af en ekstern udbyder, og hvilke fordele og ulemper der er ved de to organisationsformer, og om den valgte organisering udnyttes optimalt.

Endvidere introduceres redskaber til at kigge nærmere på priser for danskundervisning og på centrale elementer i pris- og incitamentsstrukturer. En mulighed for at opnå gode priser og resultater er at udbyde opgaven og have fokus på kravsspecifikation og opfølgning. Temadagen vil derfor også give inspiration til, hvordan man laver det gode udbud på danskuddannelsesområdet.

COK Syd, Jyllandsgade 12, 6600 Vejen

14. JUNI

Netværk om ledelse af digitalisering 2017

Kommunale ledere skal stadig oftere lede digitalisering. Det kan være i form af indførelse af nye IT-systemer og velfærdsteknologiske løsninger, udvikling af medarbejdernes digitale kompetencer, forventninger fra omverdenen og et politisk niveau, der ser digitalisering som et middel til effektivisering og serviceforbedring samtidig.

Netværket vil give:

- Indsigt i teorier, begreber og metoder, der relaterer sig til emner som forandringsledelse, teknologiforståelse og digitalisering.
- Indsigt i ledelse af digitalisering, herunder ledelsen af medarbejdere, der i højere grad skal vænne sig til, at deres arbejde bliver digitaliseret.

Emner på netværksmøderne kan være:

- Hvorfor og hvordan forandrer digitalisering de kommunale arbejdspladser og ledelsesopgaverne?
- Hvordan kan ledere bruge digitalisering til at understøtte kerneopgaven og forretningsmål?
- Hvad er den digitale borgers forventninger og behov?
- Hvordan kan der skabes en kobling mellem egen forretning (eksempel skolen eller plejecentret) og mulighederne i nye digitale løsninger?
- Hvordan kan ledere udøve forandringsledelse overfor medarbejdere, der er usikre på deres rolle og de forventninger, der knytter sig til deres nye rolle?
- Hvordan kan ledere sikre, at deres medarbejdere har de rigtige kompetencer?

Netværksmøderne indeholder oplæg, workshops og øvelser. Der vil blive fokuseret på deltagernes egne spørgsmål, dilemmaer og erfaringer.

Der vil blandt andet være følgende oplæg: "Ledelse af digitalisering med fokus på gevinstrealisering" ved direktør for Økonomi, HR, Digitalisering og Borgerservice Jeppe Bøgh Andersen, Gentofte Kommune, og "Teknologi, digital teknologi og digitalisering i et filosofisk perspektiv" ved Mogens Lilleør, filosof og chefkonsulent i HR, IT & Digitalisering i Lolland Kommune.

Derudover vil KL blandt andet facilitere tidsstyret sparring på deltagernes udfordringer om ledelse af digitalisering.

KL-Huset, Weidekampsgade 10, 2300 København S, kl. 8.30-16.00

19. JUNI

Kommunernes Digitaliseringstræf 2017

Kommunernes Digitaliseringstræf 2017 vil give indblik i de nye digitale trends og deres betydning for kommuner, borgere, erhvervsliv og samfund. Teknologi, flere data og større datadeling mellem myndigheder skaber masser af muligheder og samtidig en række opmærksomhedspunkter.

På konferencen vil der blive præsenteret digitale cases fra kommuner og det private erhvervsliv. Konferencen bliver en afvekslende dag med oplæg, fire spor med sessioner, diskussioner, erfaringsudveksling og tid til netværkspleje. Vi ser frem til en konference med plads til engagement og eftertanke, hvor virkelighed og dagligdag er de faste omdrejningspunkter.

Digitalisering og nye smarte teknologier skaber nye muligheder, som kommunerne skal udnytte. Den digitale omstilling stiller krav til ledere, fagchefer og fagdirektører uanset forvaltningsområde. Hvad betyder digitaliseringen eksempelvis for en ældrechef, skolechef eller digitaliseringschef? Som leder skal man se mulighederne i teknologierne, overvinde udfordringerne og skabe gejst i organisationen.

Comwell i Kolding kl. 9.00-17.00

20. JUNI

PPR-konference 2017

KL inviterer i samarbejde med Landssamrådet af PPR-chefer til PPR-konference. Temaet på årets konference er PPR som en stærk rådgivningsenhed på hele 0-18-årsområdet og derved også i overgangene.

Der vil særligt være fokus på overgange: overgange mellem dagtilbud og skole, overgange fra skole til ungdomsuddannelser, overgangen fra kommunens sociale indsats til dagtilbud og skole.

PPR løser som en rådgivningsenhed typisk sine opgaver sammen med andre, og PPR's opgaveløsning betragtes på konferencen i et samarbejdsperspektiv.

Der vil i løbet af dagen være spændende oplæg i plenum og workshops med fordybelse.

Best Western, Nyborg Strand

28. AUGUST

Døgnseminar 2017

KLK og FFUK gentager succesen og inviterer den 28. og 29. august igen til døgnseminar om muligheder og udfordringer ved at være konsulent i en politisk styret organisation. Denne gang med særlig fokus på konsulentens handlerum.

For selvom de fleste konsulenter ikke har formel ledelseskompetence, så ligger der i konsulentrollen et stort handlerum med betydelig indflydelse på både processer og beslutningsgrundlag. Nogle gange er handlerummet helt tydeligt, og andre gange er det temmelig diffust, fordi det defineres af både den konkrete kontekst, den aktuelle politiske situation og af helt overordnede rammer og strukturer.

Vi vil på dette seminar forsøge at tydeliggøre og ikke mindst få diskuteret konsulenternes handlerum ved både at stille skarpt på nogle af de overordnede strukturer og antagelser, der definerer banen, og på nogle af de opgaver, hvor handlerummet udmøntes.

Konkret vil vi sætte spot på følgende temaer:

- Magt og etik
- Det kommunale selvstyre - før, nu og i fremtiden
- Det gode dagsordenspunkt
- Valg - og hvad så?

Formen på seminaret bliver en blanding af oplæg, diskussioner og erfaringsudveksling, og vi regner med, at deltagerne møder op og bidrager aktivt med spørgsmål, eksempler fra egen hverdag og ved at turde tænke højt uden nødvendigvis at have tænkt hver en tanke til ende.

Til temadøgnet kan man blandt andet møde forsker Leon Lerborg, CBS, borgmester Michael Ziegler, Høje-Taastrup Kommune, samt kommunaldirektør Lars Holte, Høje-Taastrup Kommune.

Bella Sky, Ørestaden, København

29. AUGUST

KL-temadag om den kommunale opkrævning

KL inviterer til temadag om den kommunale opkrævning, som sætter fokus på opkrævningsindsatsen og kommunernes initiativer på området.

Den manglende inddrivelse fra SKAT's side presser den kommunale opkrævning, hvorfor der er grundlag for fortsat at styrke den kommunale indsats på området.

I forlængelse af temadagen om den kommunale opkrævning i juni 2016 er der i år fokus på kommunale opkrævningsinitiativer og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne. Der vil således være god mulighed for at få inspiration til opkrævningsarbejdet med hjem til kommunen.

Nyborg Strand, kl. 9.30-16.00

44

procent af danskerne er ikke klar over, at der er kommunalvalg den 21. november i år.
Kilde: Berlingske og Momentum

Kommuner

FAXE

Business Faxe dropper endnu en direktør

Efter fyringen tidligere på året af direktør Jesper Ib Paulsen har bestyrelsen for Business Faxe nu også skilt sig af med den midlertidige efterfølger Henrik Beckwith, skriver lokale medier.

Henrik Beckwith var oprindelig tilknyttet Business Faxe som konsulent. Bestyrelsen har endnu ikke fundet en ny direktør, så indtil videre fortsætter arbejdet i Business Faxe uden.

Ifølge bestyrelsesformand Sten Corfix Jensen ventes der at gå en måneds tid, før et nyt navn er på plads.

VEJLE

Ny chef for uddannelse og læring

Ulla Riisbjerg Thomsen er ny chef for Uddannelse & Læring i Vejle, oplyser kommunen.

Hun har en baggrund som lærer og har været leder i uddannelsesverdenen gennem 16 år. Først 10 år som afdelingsleder på Bredagerskolen i Jelling, derefter tre år som uddannelseschef for University College Lillebælt, Lærer og Pædagoguddannelsen i Jelling. Siden 2015 har Ulla Riisbjerg Thomsen været skoleleder for BillundSkolen, der er Billund Kommunes største skole.

Vejle Kommune har 29 skoler med 12.000 elever, og Ulla Riisbjerg Thomsen bliver chef for et skolevæsen med cirka 2000 medarbejdere og et samlet budget på cirka 1 milliard kroner Organisatorisk hører hun ind under børne- og ungedirektør Claus Svold.

BALLERUP

DF-politiker går til Nye Borgerlige

Nye Borgerlige er nu repræsenteret i kommunalbestyrelsen i Ballerup, idet et af DF's to medlemmer, Lone Madsen, har valgt at skifte parti, skriver Danske Kommuner. Lone Madsen blev valgt ind i kommunalbestyrelsen ved KV13 og har været sit partis repræsentant i økonomiudvalget.

Ifølge et nyhedsbrev fra Nye Borgerlige føler Lone Madsen sig 'mere som borgerlig end som socialdemokrat' og har derfor taget konsekvensen af dette.

Lone Madsens farvel betyder, at Dansk Folkeparti er blevet halveret i Ballerups kommunalbestyrelse. Tilbage er nu Birgitte Dahl.

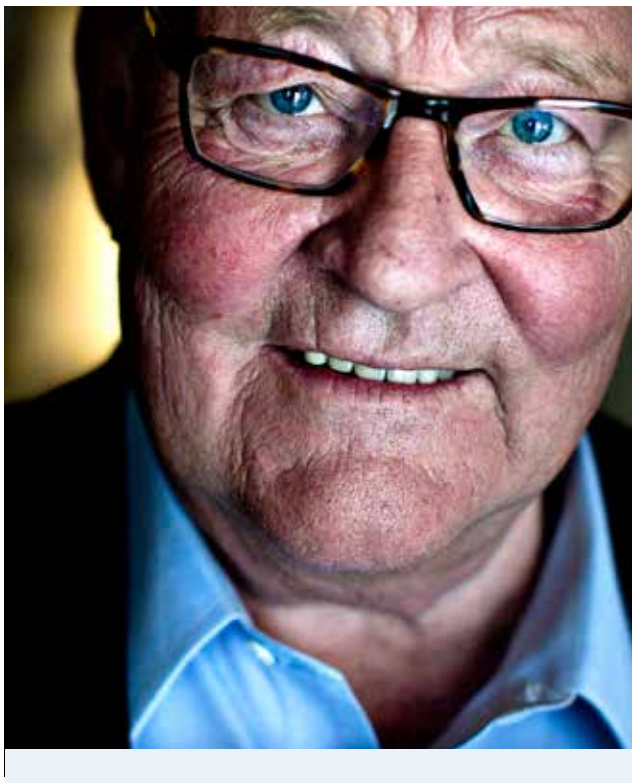

FOTO: NIELS HOUGAARD / POLFOTO

DE RADIKALE

De Radikales tidligere leder Niels Helveg Petersen er død

Tidligere udenrigsminister og leder af De Radikale Niels Helveg Petersen er død, 78 år gammel, skriver Politiken.

Niels Helveg Petersen var folketingsmedlem fra 1966 til 1974 og efter en afstikker som kabinetschef for EF-kommissær Finn Gundelach igen fra 1977 til 2011. Han var økonominister i Schlüter-regeringen 1988-1990 og udenrigsminister i Nyrup-regeringen 1993-2000.

Niels Helveg Petersen var De Radikales politiske leder 1978-1990. Han var ud af solid radikal familie, hvor faderen Kristen Helveg Petersen også havde haft flere ministerposter og moderen Lilly Helveg Petersen var trafikborgmester i København.

Niels Helveg Petersens to sønner Morten og Rasmus er begge fulgt i faderens fodspor. Morten Helveg Petersen er medlem af Europa-Parlamentet, mens Rasmus Helveg Petersen ved det seneste folketingsvalg mistede sin plads i Folketinget efter at have været klima-, energi- og bygningsminister i et års tid. Niels Helveg Petersen efterlader desuden sin hustru Kirsten Lee, der er regionsrådsmedlem i Regionsråd Hovedstaden og tidligere folketingsmedlem.

Niels Helveg Petersen oplyste tidligere på året, at han havde fået konstateret en kræftsvulst på spiserøret og havde været under intensiv behandling. Han døde i familiens hus på Langeland, skriver Politiken.

EGEDAL

Henter ny centerchef fra København

Egedal Kommune har ansat Søren Trier Høisgaard som ny centerchef for Center for Skole og Dagtilbud, CSD. Han tiltræder den 1. juni som afløser for Egon Agerlin.

Den nye centerchef kommer fra en stilling som områdechef for skoler, institutioner, klubber og sundhedstjeneste i Københavns Kommune, område Indre By/Østerbro, skriver Frederiksborg Amts Avis.

Søren Trier Høisgaard er oprindelig læreruddannet, men har en diplomuddannelse i ledelse fra UCC og er gang med en Master in Public Governance på CBS.

RUDERSDAL

Borgmester indlagt med hjerteproblemer

Borgmester Jens Ive er sygemeldt. Han skal i næste uge gennemgå en bypassoperation.

1. viceborgmester Erik Mollerup vil være fungerende borgmester i fraværsperioden, oplyser Rudersdal Kommune på sin hjemmeside.

VESTHIMMERLAND

Forlader K for at blive løsgænger

Beskyldninger om illoyalitet fra den lokale vælgerforeningsformand har nu fået byråds- og regionsrådsmedlem Kirsten Moesgaard til at forlade De Konservative, oplyser hun i en pressemeddelelse. Hun har besluttet at blive løsgænger i både Vesthimmerland Byråd og Regionsråd Nordjylland.

'Med baggrund i den konservative formand Ernst Pindstrup Sørensens udtalelser i sidste uge i dagspresse og ugeaviser har jeg besluttet at melde mig ud af Det Konservative Folkeparti,' skriver hun.

Med beslutningen sættes der en stopper for længere tids intern uro i den lokale gren af partiet, hvor Kirsten Moesgaard ikke har deltaget i gruppemøder siden efteråret.

Stat

JUSTITSMINISTERIET

Nye politidirektører i Nordjylland og København

Justitsministeriet har udnævnt chefanklager Anne Marie Roum Svendsen til politidirektør for Nordjyllands Politi efter Elsemette Cassøe, der for nylig gik på pension. Samtidig er fungerende politidirektør Anne Barbara Sidenius Tønnes udnævnt til politidirektør for Københavns Politi.

Hun afløste per 1. april daværende politidirektør Thorkild Fogde, der skiftede til Kriminalforsorgen. Før da var hun politidirektør for Midt- og Vestsjællands Politi.

Endelig har politidirektør Kim Christiansen fået forlænget sin åremålsansættelse. Han har været politidirektør for Københavns Vestegns Politi siden 2011. Alle udnævnelser har virkning fra 1. juni.

FOLKETINGET

Eks-direktør død

Tidligere direktør for Folketinget og tidligere ministersekretær Helge Hjortdal er død, oplyser familien til Ritzau.

Helge Hjortdal blev 90 år og nåede at være ministersekretær for hele tre statsministre. Han sov søndag stille ind efter en operation for en brækket hofte.

Fra 1954 til 1994 havde Helge Hjortdal sin faste gang på Christiansborg, hvor han udover at være direktør for Folketinget også fik lov til at være sekretær for tre statsministre - H.C. Hansen (S), Jens Otto Krag (S) og Viggo Kampmann (S).

NYBORG STRAND®
HOTEL OG KONFERENCECENTER

Skal vi mødes igen ...

Langt de fleste af vores kunder vender tilbage.
Måske fordi vi ligger naturskønt midt i landet.
Du er også velkommen. Igen og igen.

Østerøvej 2 5800 Nyborg 65 31 31 31 nyborgstrand.dk

Vore konsulentydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

H.C.Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledererfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272
www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen *i virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Rune Engelbreth Larsen. Naturen svarer igen

Vild naturvision 2030

Geding-Kasted Mose skal være et område med mere "vild" natur. Derfor har Aarhus Kommune besluttet at sætte store græssende dyr til at passe området, så det ikke gror til i krat.

Foto: Gregers Tycho / Ritzau Foto

Lad os tænke fremad og prøve at forestille os, om ikke Danmark om få år kunne få en betydeligt mere ambitiøs naturpolitik. Hvordan kunne resultatet af den se ud i 2030? Her er et bud:

I 2030 har Danmark 30-50 større naturområder, der samlet strækker sig over 1.500 kvadratkilometer vildmarker og vildnis, hvor naturen i vid udstrækning råder på egne præmisser - ja, allerede i 2025 er halvdelen på plads. Her bliver der ikke længere fældet, fliset eller fjernet så meget som ét eneste træ til tømmer; i stedet får træerne lov til at blive krogede, eventyrlige, gamle og dø i fred.

På den måde forbliver de levesteder og mad for utallige andre arter - både mens de er levende træer, og efter at de er døde.

Ikke blot kan du i næsten alle disse områder møde nogle af vore velkendte hjortearter, men også støde på vildheste og vildokser, der har fået lov til at blive en del af naturen uden fodring eller øremærker. Nogle steder er der desuden elge, bisoner og vildsvin, og af og til dukker der sågar vandbøfler op af en mose.

Og er du heldig, kan du måske få øje på et ådsel fra en ulvejagt, hvor en guldsjakal og et par ravne tager for sig af efterladenskaberne. Bagefter rydder ådselsbiller og andre nedbryderorganismer op og efterlader en fascinerende skulptur af afpillede knogler.

I enkelte skove har sort stork sågar bygget rede - men jeg røber ikke hvor.

Til gengæld er det blevet endnu lettere at opleve en eller flere af landets havørne - som i 2030 har rundet 150 ynglepar - når de glider ind i luftrummet som monumentale himmeldøre.

På de åbne vidder kan du en tidlig morgen følge store krondyrflokkes træk henover landskabet, indtil trompeter afbryder dem, og det er lige, før du tænker: Var det elefanter? Og dog: Musikken kommer fra oven og stammer jo næppe fra Dumbo.

Derimod er det de fortryllende traner, som gerne vil holde afstand og møde hinanden til uforstyrret dans i hundredvis, hvorfor de trutter på elefantastisk vis og flyver bort, hvis du kommer for nær.

Lysåbne skove og varierede vådområder har fået deres egne omskiftelige udstillinger af naturens største installationskunstnere, bæverne, der har strøet spåner ud i uigennemskuelige mønstre omkring afgnavne stammer og skabt dæmninger i kunstfærdige konstellationer.

”Lyder det utopisk? 1.500 kvadratkilometer vildere natur på naturligere præmisser, vildnis og vildmarker – inden 2030?”

Ikke statiske kulisser

Alle disse vilde naturlandskaber er ikke statiske kulisser, som langsomt bliver mere grå og ensformige, men farverige og foranderlige tableauer, der forskyder sig over tid - det ene års besøg er aldrig helt lig det næste.

I 2025 og især i 2030 er Danmark blevet meget vildere, end landet har været i århundreder - og 1.500 kvadratkilometer begyndende vildmarker og vildnis er ingenlunde så utænkeligt, som du måske tror.

Vi lever i et land med over 3.000 kvadratkilometer offentligt ejede naturområder og et stigende antal fondsejede naturreservater og flere private lodsejere, som er ved at opdage, at natur på naturligere præmisser rummer tusindfold mere mangfoldige, uerstattelige og oplevelsesrige herlighedsværdier end kedsommelige plantager og ørkener med konformt plænegræs.

Når politikere har set i øjnene, at dette jo slet ikke handler om højre eller venstre, men om at genetablere udgangsbetingelserne for fremtidens mangfoldige natur (som også historisk har været såre naturlig for vores land), kan det være, at de begynder at lytte?

Og har de først forstået, hvor lidt det koster, og hvor naturgavnligt det kunne blive, så kunne det måske blive et fælles projekt - og utvivlsomt et boost for lokal grøn turisme i mange kommuner.

Selvopretholdende natur på naturligere præmisser - vildt, ikke?

Jo, det bliver naturligvis ikke helt uden visse målrettede forvaltningsnålestik her og der og selvfølgelig visse reguleringer af bestandene indimellem. For der er jo ikke tale om én stor upåvirket vildmark med århundreders kontinuitet, men om igangsættelse af en proces, hvor vi atter giver plads til vildere natur med naturlig dynamik i en række områder - blottet for tømmerhugst, uden beboelse og uden tilskudsfodring. Men selvfølgelig med offentlig adgang til oplevelsesrigdommen.

Fageksperter skal selvsagt ind over hvert enkelt område og sikre, at det er de rette dyrearter, der udsættes, og at alt forløber optimalt. Men så kan vi også begynde indenfor de 3.000 kvadratkilometer statsligt og kommunalt ejede områder og se, om ikke private lodsejere følger efter.

Større områder end i dag

Selvfølgelig skal vi ikke glemme vore mange små naturperler af den grund. Hundredvis, måske tusindvis af private kogræsserforeninger og anden husdyrgræsning kan hjælpe endnu mere til i 2030. På mange arealer helt ned til 20-30 hektar kan det også lade sig gøre at have robuste dyr gående året rundt - helt uden (eller med meget lidt) tilskudsfodring, hvilket også er skridt i vildere retning.

Men al den dynamik og variation, som mange truede arter er afhængige af, kræver nu engang plads, og derfor skal vi også tænke i større områder end i dag, når vi tænker dansk natur.

Lyder det utopisk? 1.500 kvadratkilometer vildere natur på naturligere præmisser, vildnis og vildmarker - inden 2030?

Måske. I sidste ende er det jo op til politikerne. Men før dem er det op til befolkningen. Og før befolkningen er det op til grønne NGO'er og andre naturvenner at løbe en sådan dagsorden op. Det kan kun gå for langsomt.

Men kan det lade sig gøre?

Hvem ved? Men hvis vi i midt-1990'erne havde foreslået, at vi på mindre end to årtier skulle udsætte vildheste på 11 forskellige lokaliteter, bisoner på tre lokaliteter, elge i Lille Vildmose og vandbøfler i et moseområde udenfor Aarhus, og at Danmark i øvrigt ville huse en bestand på 200 bævere i Nordjylland og 40-50 bævere i Nordsjælland, ville ingen have troet os.

Og havde vi tilføjet, at vi indenfor samme tyve år også ville se landets bestand af ynglende havørne forøget fra nul til 83 og se ynglende vandrefalke sprede sig, mens ulven luntede hjem igen efter 199 års fravær, ville de fleste dengang have afvist det på et splitsekund som komplet urealistisk.

Men lige dér er vi faktisk i 2017.

Nu skal vi videre. Det, vi har set de seneste 20 år, er de store fugles genkomst og de små arealers vildere natureksperimenter. Nu skal vi op i større og vildere skala, for det er dér, det rykker.

Og vi har pladsen i Danmark. Vi har potentialet. Vi mangler kun prioriteringen.

Rune Engelbreth Larsen er idéhistoriker og forfatter.

I næste nummer af **Kommunen** Kommunen nr. 16 udkommer onsdag den 21. juni

Medlemsmuskler

Hvor stærkt står partiernes lokalforeninger, og er *flere* nødvendigvis *bedre* i en professionaliseret valgkamp?